

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

SosyoCom

AYLIK ETKİNLİK VE HABER BÜLTENİ

NİSAN 2021 | SAYI 4

İÇİNDEKİLER

TEKNO-GÜNDEM..... 3

- Öncü Teknoloji Trendleri-2..... 3

EKO-GÜNDEM..... 6

- Elon Musk: "Artık Bitcoin İle Tesla Alabilirsiniz."..... 6
- Yeni Nesil Yatırımcı Beklentileri ve Gerçekler..... 7

YENİ MESLEKLER..... 9

- Kullanıcı Deneyimi (UX) Tasarımcısı Ne Yapar?..... 9

KÜLTÜR-SANAT-EDEBİYAT..... 10

- Deneyimli Yazardan Genç Yazarlara Eleştiri: Korku Otosansürü..... 10

SOSYOCOM RAF..... 11

- BİR KİTAP: Yeraltından Notlar..... 11
- BİR FİLM: Nomadland..... 11
- BİR DİZİ: Leyla İle Mecnun..... 11
- FİLOZOF FİLOZOFLA KONUŞURSA: Descartes ve Pyrrhon..... 12
- AYIN FİLM İNCELEMESİ: Anlat İstanbul..... 14
- AYIN KİTAP İNCELEMESİ: Rüzgârı Dizginleyen Çocuk..... 15

EĞİTİM-ARAŞTIRMA..... 16

- Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Psiko-Sosyal Durumları ile Öğretim Elemanlarının Kültürel Yetkinlikleri..... 16

GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON..... 17

- Gerilla Pazarlaması Nedir?..... 17
- Konteyner Kıtlığı..... 19

SİYASİ-GÜNDEM..... 20

- Bitmeyen Rusya-Ukrayna Krizini Anlamak..... 20
- Pandemi Dönemi Sonrası Göçmen ve Mültecilerin Geleceği..... 21

SAĞLIK-PSİKOLOJİ..... 22

- Erken Ergenlik Patlaması..... 22
- Sağlıklı Bir Uyku İçin: Uyku Hijyeni Önerileri... 23

SOSYO-GÜNDEM..... 24

- Sosyal Yetimler..... 24
- Yeni Tatil Konsepti: Workation..... 25

SOSYALLEŞME ZAMANI..... 26

- Etkinlik İstanbul..... 27
- İstanbul'da Mayıs..... 28
- SOKAK LEZZETLERİ SERİSİ: Bozacıların Kralı: Vefa Bozacısı..... 29
- Çin'in Benimle Tangosu..... 30
- ERASMUS+ GÜNCESİ: Almanya'da Bir Gelişim'li..... 31
- İGÜ-MEZUN..... 32
- #İgüİtirafediyor..... 33
- #İgü'yeözlem..... 33

AKADEMİSYENLERDEN HABERLER..... 34

- Yayınlarımız..... 34
- Atama-Yükselme..... 36
- Aramıza Katılanlar..... 36
- Dünya üniversiteleri 'Etki Güçlerine' göre sıralandı, İGÜ Kaliteli Eğitim'de 24'üncü sıraya yerleşti..... 36

KÜNYE..... 37

TEKNO- GÜNDEM

Öncü Teknoloji Trendleri-2

Arş. Gör. Süreyya İMRE
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü

Birleşmiş Milletlerin 2021 Yılı Teknoloji ve İnovasyon Raporu'nda açıklanan Yapay Zekâ, Nesnelerin İnterneti, Robotik Teknolojisi, Büyük Veri ve Blok Zinciri Teknolojileri ile ilgili güncel bilgilere önceki sayımızda Öncü Teknoloji Trendleri 1 başlığı altında değinmiştik. Bu sayımızda ise Öncü Teknoloji Trendleri 2 başlığı altında 5G Teknolojisi, 3D Baskı Teknolojisi, Nanoteknoloji, Drone ve Gen Düzenleme ile ilgili güncel bilgileri paylaşmaya devam edeceğiz. Günlük hayatımızda sıkça duyduğumuz bu öncü teknolojilere kısaca göz atalım.

1. 5G Teknolojisi

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte hücresel ağların daha verimli ve etkili hizmet sunabilmesi için bu ağlar altyapısı uygun standartlar çerçevesinde şekillenmekte ve günlük hayatta kullandığımız iletişim cihazları da bu altyapıyla uyumlu olacak şekilde üretilmektedir. 5G, işte bu altyapı kodlarının ve malzemesinin beşinci kez değiştirilmiş şeklidir. Bu yeni nesil teknoloji ile insanlar, evler ve şehirler yüksek hızla birbirine bağlanacak ve 5G ile hızlı bir şekilde bilgi alışverişi yapılabilmesi mümkün hâle gelecektir.

Çin ve Amerika Birleşik Devletleri 5G araştırmalarına liderlik eden ülkelerdir. 1996-2018 döneminde en çok Çin (981), Amerika Birleşik Devletleri (618) ve Birleşik Krallık'tan (469) olmak üzere 5G ile ilgili 6828 yayın bulunmaktadır. En büyük üyeler Pekin Posta ve Telekomünikasyon Üniversitesi (203/Çin), Nokia Bell Labs (98/ABD) ve Çin Elektronik Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (78/Çin)'dir. Aynı dönemde Kore Cumhuriyeti (3201), Çin (396) ve Amerika Birleşik Devletleri (317) tarafından 4161 patent başvurusu yapılmıştır. En büyük patent sahipleri Samsung Group (3388/Kore Cumhuriyeti), Intel (117/ABD) ve Huawei (108/Çin)'dir.

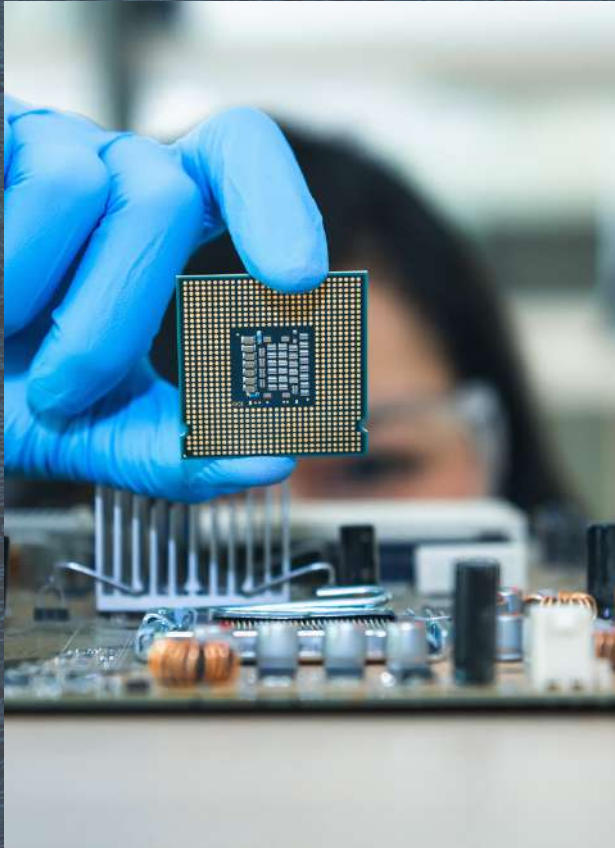
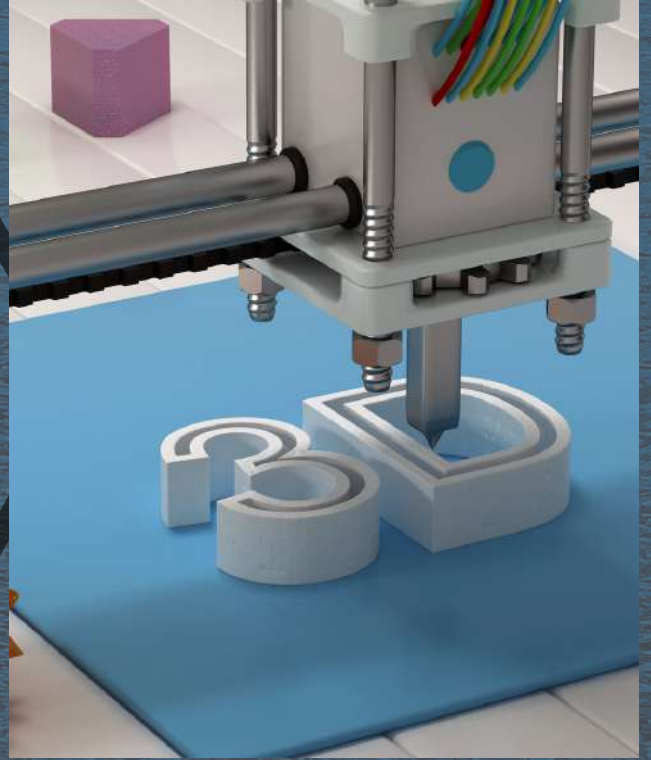

2. 3D Baskı Teknolojileri

3D Baskı Teknolojisi dijital bir dosyadan üç boyutlu katı cisimler yapma işlemidir. 3D teknolojilerinin çalışma mantığı şöyledir: Herhangi bir üç boyutlu model, katmanlama teknolojisi ile plastiği eriterek ve üst üste yazarak modeli oluşturur. 3D baskıya olan mevcut talebin çoğu Endüstri sektöründedir.

Amerika Birleşik Devletleri ve Çin, 3D teknoloji araştırmasına yön veren ülkeler konumundadır. 1996-2018 döneminde en çok Amerika Birleşik Devletleri (4202), Çin (2355) ve Birleşik Krallık'ta (1103) olmak üzere 3D ile ilgili 17039 yayın bulunmaktadır. En büyük üyeler Nanyang Teknoloji Üniversitesi (280 / Singapur), Çin Bilimler Akademisi (182 / Çin) ve Çin Eğitim Bakanlığı (163 / Çin)'dir. Aynı dönemde ABD (3506), Çin (3474) ve Almanya (1454) tarafından 13.215 patent bulunmaktaydı.

En büyük patent sahipleri Hewlett-Packard (502 / ABD), Kinpo Electronics (214 / Çin Tayvan Eyaleti) ve XYZprinting (213 / Çin Tayvan Eyaleti)'dir. Yaygın olarak en iyi 3D baskı üreticileri olarak anılan şirketler arasında 3D Systems, ExOne Company, HP ve Stratasys bulunmaktadır.

3. Nanoteknoloji

Nanoteknoloji, çok küçük boyuttaki malzemelerin işlenmesi anlamına gelmektedir. Nanoteknoloji kavramı ilk kez 1974 yılında Norio Taniguchi tarafından kullanılmıştır. Günümüzde fonksiyonel sistemler için moleküler ölçekteki bir mühendislik dalı olarak kabul edilmektedir. Nanoteknoloji, yüksek performanslı makinalar geliştirebilmek için kullanılan her türlü tekniği kapsamaktadır.

Nanoteknoloji araştırmalarına Amerika Birleşik Devletleri ve Çin öncülük etmektedir. 1996-2018 döneminde nanoteknoloji ile ilgili 152.359 yayın bulunmaktadır. Bunlar en çok Amerika Birleşik Devletleri (46.076)'nde, daha sonra Çin (22.691) ve Almanya'da (9894) bulunmaktadır. Aynı dönem içinde ABD (1075), Çin (731) ve Rusya Federasyonu (696) tarafından 4.293 patent başvurusu yapılmıştır. En büyük patent sahipleri; Aleksandr Aleksandrovich Krolevets (117 / Rusya Federasyonu / Bireysel), PPG Industries (76 / ABD) ve Harvard College (66 / ABD)'dir.

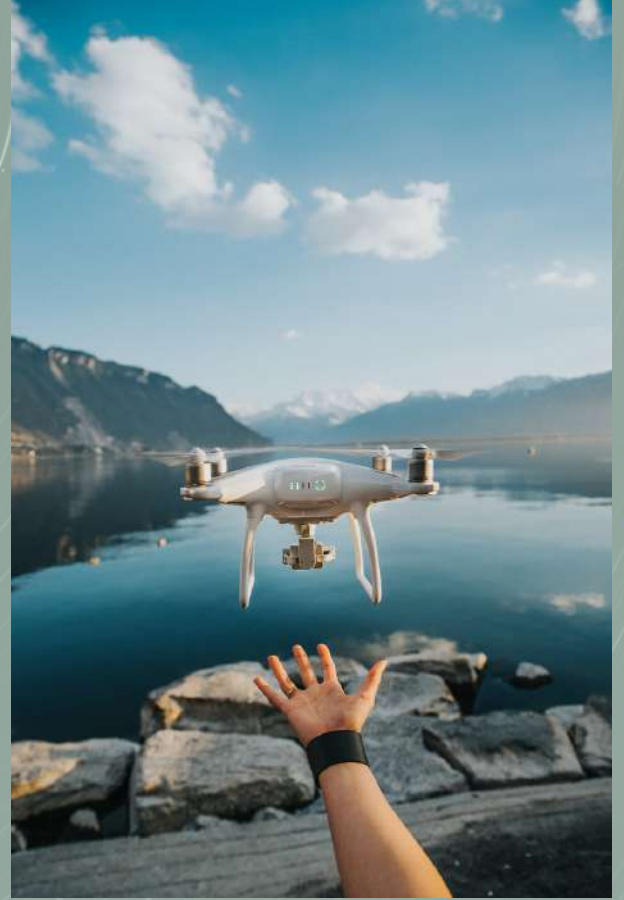
Yaygın olarak en iyi nanoteknoloji şirketleri olarak anılan şirketler arasında BASF (Almanya), Apeel Sciences (Amerika Birleşik Devletleri), Agilent (Amerika Birleşik Devletleri), Samsung Electronics (Kore Cumhuriyeti) ve Intel Corporation (Amerika Birleşik Devletleri) bulunmaktadır.

4. Drone

Drone, uzaktan kontrol edilebilen bir tür uçak teknolojisi olup insansız hava aracı anlamına gelmektedir. Dronelar ilk başlarda gözlem ve savunma için kullanılırken bir süre sonra saldırı amaçlı da kullanılmış, bu durum da insanlar tarafından savaş ve çatışma ile özdeşleşmelerine sebebiyet vermiştir. Günümüzde ise dronelar savaştan çok günlük alanlardaki kullanımlara da adapte edilmeye çalışılmaktadır. Örneğin bugün birçok ülkede dronelar zor ve tehlikeli görevler için tercih edilirken şu zamanlarda yangın söndürme, gözlem ve güvenlik işlerinde de kullanımları yaygınlaşmaktadır. Dronelar aynı zamanda Ar-Ge, kargo ve taşımacılık gibi alanlarda da kullanılmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri drone araştırmalarına yön veren ülkedir. 1996-2018 döneminde Amerika Birleşik Devletleri (2440), Çin (1279) ve Birleşik Krallık'ta (631) dronelarla ilgili toplam 10.979 yayın bulunmaktadır. En önemli üyeler Çin Bilimler Akademisi (128 / Çin), Xidian Üniversitesi (103 / Çin) ve Ulusal Savunma Teknolojisi Üniversitesi (102 / Çin)'dir. Aynı dönemde ABD (2995), Kore Cumhuriyeti (2068) ve Fransa (1481) tarafından 10.897 patent başvurusu yapılmıştır. En büyük patent sahipleri; Parrot (325 / Fransa), Qualcomm (280 / ABD) ve SZ DJI Technology (242 / Çin)'dir.

Genellikle en iyi ticari drone üreticileri olarak anılan şirketler 3D Robotics (Amerika Birleşik Devletleri), DJI Innovations (Çin), Parrot (Fransa), Yuneec (Çin); askerî dronelar için Boeing (Amerika Birleşik Devletleri), Lockheed Martin (Birleşik Eyaletler) ve Northrop Grumman Corporation (Amerika Birleşik Devletleri)'dir.

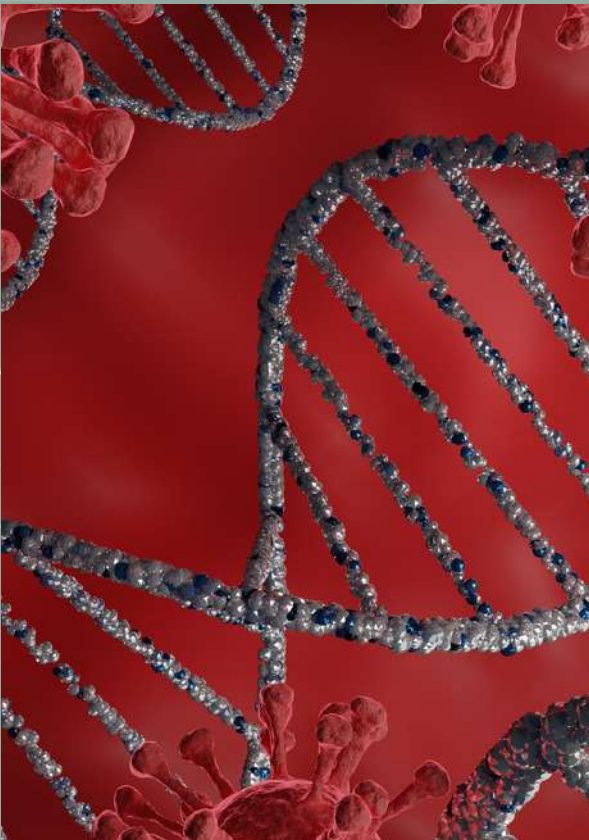

5. Gen Düzenleme

Gen Düzenleme Teknolojisi (CRISPR) genetikçilerin ve tıp araştırmacılarının, genomun çeşitli kısımlarına ekleme, çıkarma ya da DNA diziliminde değişiklik yapmalarına olanak tanıyan bir teknolojidir. DNA devriminin başlangıcı olarak tanımlanıyor ve günümüzde pek çok soruna çözüm bulabilecek güce sahip.

Gen düzenleme araştırmalarına Amerika Birleşik Devletleri ve Çin öncülük etmektedir. 1996-2018 döneminde Amerika Birleşik Devletleri (4354), Çin (1688) ve Birleşik Krallık (822) tarafından yürütülen gen düzenleme ile ilgili 12947 yayın bulunmaktadır. En önemli üyeler Çin Bilimler Akademisi (381 / Çin), Harvard Tıp Okulu (353 / ABD) ve Howard Hughes Tıp Enstitüsü (234 / Amerika Birleşik Devletleri)'dür. Aynı dönem içinde ABD (1908), İsviçre (214) ve Çin (212) tarafından 2899 patent başvurusu yapılmıştır. En büyük patent sahipleri Sangamo Therapeutics (179 / ABD), Broad Institute (140 / ABD) ve Harvard College (135 / ABD)'dir.

Genellikle en iyi gen düzenleme hizmeti sağlayıcıları olarak anılan şirketler arasında CRISPR Therapeutics (İsviçre), Editas Medicine (Amerika Birleşik Devletleri), Horizon Discovery Group (Birleşik Krallık), Intellia Therapeutics (Amerika Birleşik Devletleri), Precision BioSciences (Birleşik Devletler) ve Sangamo Therapeutics (Birleşik Devletler) bulunmaktadır.

You can now buy a Tesla with Bitcoin

EKO- GÜNDEM

**Elon Musk:
“Artık
Bitcoin ile
Tesla
Alabilirsiniz.”**

Arş. Gör. Burçin ÇAKIR Ekonomi ve Finans Bölümü

Günümüzden sadece üç dört sene öncesinde karşınıza gelecekte biri çıksa, cebinizdeki kâğıt ve madenî paraların zaman içerisinde yerlerini dijital paralara bırakacağını; Bitcoin ile mal ve hizmet satın alabileceğinizi söylese inanır mıydınız? Bunu hayal etmek oldukça güç olurdu. Ancak gözlerimizin önünde gün geçtikçe değişen bir dünya var. Bu hıza ister istemez ayak uyduruyoruz. Bugün ekonomi ve finans alanıyla ilgili hiçbir fikri olmayan insanların bile dikkatini çeken dijital paralar, hayatımıza büyük bir hızla dahil oluyor. Örneğin Galatasaray'ın Chiliz adında bir dijital parası var. Eğer bu paraya sahipseniz takımın marşları üzerinde söz hakkına sahip olabilir, oyuncuların giydiği formaların renklerine karar verebilirsiniz ya da Elon Musk'ın ifade ettiği gibi Bitcoin ile Tesla marka bir araba alabilirsiniz.

Geçtiğimiz günlerde Elon Musk resmî Twitter hesabında “Artık Bitcoin ile Tesla alabilirsiniz. Tesla ödemelerinde kullanılan Bitcoin başka bir para birimine dönüştürülmeyecek; Bitcoin olarak kullanılacak.” ifadelerine yer verdi. Geleceğin arabalarını, geleceğin parası Bitcoin ile bağdaştıran Elon Musk'ın açıklaması öncesinde 54.000 dolar civarında olan Bitcoin, açıklamanın hemen ardından 55.371 dolara yükselerek 24 saat içinde yüzde 3 oranında artış gösterdi. Özellikle gençlerin oldukça dikkatini çeken Bitcoin, Elon Musk'ın resmî Twitter hesabında yapmış olduğu açıklama ile hâlihazırda var olan bu ilgiyi giderek artırıyor. Gelecek belirsiz olsa da yaşanan gelişmeler göz önüne alındığında Bitcoin'in kendisinden epeyce söz ettireceği öngörülmüyor.

Madalyonun Diğer Yüzü

Elon Musk'ın açıklamasının ardından pek çok ülke ve şirket Bitcoin ile ödeme yapılabileceğini ifade etti. Örneğin Türkiye'de Rolls-Royce ve Lotus markalarının distribütörü Royal Motors, kripto parayla alım işlemlerini kabul edeceğini açıkladı. Ancak her ne kadar tüketim alışkanlıklarımızın, ödeme sistemlerimizin kökten değiştiği bu yeni dünyada yaşanan gelişmeler önem kazansa da diğer bir açıdan da endişeler su yüzüne çıkıyor. TCMB'den yapılan yazılı açıklamaya göre, kripto varlıkların herhangi bir düzenlemeye tabi olmaması, değerlerinin düzensiz artış/azalış göstermesi, merkezi olmayan yapısı, sahiplerinin bilgisi dışında usulsüz olarak kullanılabilmesi ve yasa dışı faaliyetlerde kullanılabilmesi gibi riskler sebep gösterilerek ödemelerde kripto varlıkların kullanılmayacağına karar verildi. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kripto varlıklara ilişkin alım satım, saklama, transfer veya ihrac hizmetleri sunan platformlara veya bu platformlardan yapılacak fon aktarımlarına aracılık yasaklandı. Bu açıklamanın ardından akıllarda şu soru uyanıyor: Bitcoin gerçekten sadece güvenlik nedeniyle mi yasaklandı? Kurulu bir ekonomik sistemden kolay kolay vazgeçemeyen devletler, hâkimiyet alanlarının kısıtlanmasından mı endişe ediyor? Nisan ayında Çin Rekabet Kurumunun e-ticaret şirketi Alibaba'ya kesmiş olduğu ve “ödeme sistemleri sektöründeki haksız rekabeti” konu edinen 2.8 milyar dolar cezanın satır aralarında da “devletin oluşturduğu kurgunun bozulması” endişesi yer almaktaydı. Tüm bu gelişmeler çerçevesinde Bitcoin, sadece bir günde %3 oranında azalış gösterdi. Bu azalış ile birlikte dijital paraların gelecekteki konumları oldukça merak uyandırıyor.

YENİ NESİL YATIRIMCI BEKLENTİLERİ VE GERÇEKLER

Arş. Gör. Zülal SEZİCİ
İşletme (İngilizce) Bölümü

Veri Analiz Platformu verilerine göre Nisan 2021 itibariyle Borsa İstanbul (BİST)'da yatırımcı sayısı 2.540.658'ye ulaştı. Henüz geçtiğimiz Ağustos ayında 1.682.511 olarak gerçekleşen bu sayı 8 aylık süreçte %51 artış göstermiş oldu. Her ne kadar Portföy Değeri ve Yatırımcı Sayısı olarak liderlik 35 yaş üzeri yaş grubunda da olsa, özellikle piyasada işlem yapmaya başlayan 30 yaş altı bireylerin sayısının her geçen gün arttığı istatistiklerde gözümüze çarpıyor. Peki dünyanın geri kalanında da durum böyle mi? Evet, dünya borsalarının yatırımcı istatistiklerine baktığımızda da genel olarak Borsa ve genel olarak Sermaye Piyasalarına karşı üstel olarak artan bir ilginin varlığından söz edebiliriz. Bunun her ülke ve piyasa için değişen etmenleri olmakla birlikte, tüm dünyayı etkileyen faktör ve trendlerden bahsetmek de mümkün. Global nedenlerin başlıcası tabii ki, ilerleyen teknoloji ve hızlı tüketim çılgınlığı. Moda dediğimiz şey artık sadece giyim sektörünün pusulası değil teknolojiden günlük kelime seçimimize kadar hayatlarımızın her alanında söz sahibi bir otorite.

Elon Musk gibi figürlerin varlığı özellikle teknoloji ve finansı birleştirip en hızlı ve çılgın inovasyon fikriyle birleştirirsem ben de en büyük paraları kazanırım, fikrini destekliyor. Özellikle Türkiye gibi yüksek enflasyon kısılacından bir türlü çıkamayan ülkelerin yerleşikleri için yatırım yapmak, en azından enflasyona karşı eldeki varlığın değerini kaybetmemesini sağlamak elzem bir durum.

Uzun yıllardır altın, döviz ve gayrimenkul dışındaki yatırımların genel olarak benimsenmediği ülkemizde sermaye piyasalarına karşı gelişen bu hareketlenmenin olumlu bir gelişme olduğu hepimiz için aşikar. Fakat özellikle Türkiye özelinde endişe verici olan durum, bu yönelimin arkasındaki motivasyonların hızlı bir şekilde yüksek miktarda para kazanmak gibi ekstrem sebepler olması sorun arz ediyor.

Finansal okuryazarlık oranının hayli düşük olduğu ülkemizde Sermaye Piyasası denildiğinde akla sadece veya ilk olarak Hisse (Pay) Senedi Piyasası geliyor. Oysa sermaye piyasası araçları içinde en riskli ürünler türev ürünlerle birlikte hisse senetleridir. Kişiler, hisse senedi piyasasını yalnızca spekülatif hamlelerle yüksek kar elde edebilecekleri kısa süreli zaman geçirecekleri bir mecra olarak görüyorlar. Zaten veriler de BİST'te hisselerin elde tutulma süresinin ortalama 3 ay civarında oysa Amerika gibi gelişmiş piyasalarda bunun 13 ay civarında olduğunu söylüyor. Kişilerin idrak etmesi gereken nokta, hisse senetlerinin bir yatırım aracı olduğu, bu 'kağıtların' sizin artık o şirketin bir ortağı olduğunuza delalet olduğudur. Kişiler bu sebeple KAP (Kamu Aydınlatma Platformu) ve şirketlerin kendi yatırımcı ilişkileri kısımlarından şirkete dair finansal tabloları dahi incelemeye tenezzül etmiyorlar.

Temel Analiz dediğimiz, ekonominin genel durumu, sektör analizi ve ardından şirketin mali analizlerini içeren süreçten ziyade yalnızca birtakım duyular ve teknik analiz üzerinden yatırımları gerçekleştirmek elbette ki sağlıklı sonuçlar vermiyor. “Tarih tekrardan ibarettir”, temel ilkesinden yola çıkan teknik analiz gereksiz ve gerçek dışı bir analiz olmamakla birlikte, herhangi birinin eğitimi almadan yapabileceği bir analiz değildir ve temel analizle ortak değerlendirilmeden bulgularına güvenilmemesi gerekir. Tüm ekonomi-finans akademisyenleri ve profesyonellerinin üzerine basa basa yinelediği gibi, kişinin herhangi bir yatırım kararı almadan önce kendisine sorması gereken temel sorular vardır.

Öncelikle kişi ne için yatırım yaptığını, hedefinin ne olduğunu ve ne kadarlık bir getiri elde etmek istediğini belirlemeli; özellikle enflasyonun kaç puan üzerinde bir getiri istediğini belirlemesi faydalı olacaktır.

İkinci en önemli soru ise, kişinin risk toleransının ne kadar yüksek olacağı ile ilgilidir. Tabii finansın en temel ilkelerinden, yüksek getiri için yüksek risk gerekir. Uzmanlar bu oranı, gece uykularınızı kaçırmayacak bir oran olarak belirleyin diye öneride bulunurlar.

Üçüncü ve son soru ise aslında bir kontrol sorusu, ‘yeterince çeşitlendirilmiş bir portföy oluşturduğum mu?’dur. Çeşitlendirmeden amaç riski dağıtmaktır. Portföyünüzü tek bir üründen veya tek çeşit üründen oluşturduğunuz takdirde işler iyi giderse ciddi tutarlar kazanabilirsiniz, fakat diyelim ki tek bir hisse senedi aldınız ve o şirketle ilgili çok kötü gelişmeler oldu, dolayısıyla da hisse senedi fiyatları çakıldı, yatırdığınız ana paradan dahi zarar edersiniz. Tavsiye edilen sadece korelasyonları negatif hisse senetleriyle bir portföy oluşturmak değil, farklı sermaye piyasası ürünleriyle çeşitlendirilmiş bir portföy oluşturmak aslında; paranızı dörde bölüp bir parçasıyla altın bir parçasıyla yatırım fonu bir parçasıyla döviz almak ve bir parçasını da mevduat hesapta değerlendirmek gibi. Yatırımcının, seçtiği hisse senetlerini sürekli takip edip temel ve teknik analizlerini düzenli olarak yapması ciddi bir vakit ve finansal okuryazarlık gerektirdiğinden, bu noktada hali hazırda hazırlanmış yatırım fonlarına yatırım yapması daha az maliyetli ve çok daha az risklidir. Yatırımcılar bu fonlar sayesinde küçük miktarda birikimlere sahip olsalar bile profesyonel olarak yönetilen ve çeşitlendirilmiş portföylere yatırım yapabilirler.

Son olarak, borsalar bir kumar yeri ve hisse senetleri de iskambil kağıtları değildir. Borsa bir yatırım mecrasıdır, uzun vadeli düşünmek gerekir. Boş hayallere kendimizi kaptırmadan hedeflerimiz doğrultusunda çalışalım. Hiçbir yemeğin zahmetsiz olamayacağını unutmayalım.

YENİ MESLEKLER

Kullanıcı Deneyimi (UX) Tasarımcısı Ne Yapar? UX Tasarımı Nedir?

Arş. Gör. Dilek EROL
Yeni Medya ve İletişim Bölümü

Kullanıcı deneyimi (user experience) çoğunlukla UX olarak ifade edilmektedir. Terim, Apple için çalışan bilişsel bilimci Donald Norman tarafından 1990'ların başında ortaya atıldı. Tasarım, grafikler, arayüz ve etkileşim başta olmak üzere kullanıcının ürün ve hizmetle olan deneyiminin tüm yönleriyle ilgilenen Norman, bir kullanıcının bir ürünle etkileşimde bulunurken nasıl hissettiğini belirleyen tüm farklı unsurları kapsamak için "kullanıcı deneyimi" terimini kullandı.

Kullanıcı deneyimi (UX) tasarımı, kısaca kullanıcının ürün deneyimini olabildiğince iyi hâle getirmekle ilgilidir. İnsanları ilgilendikleri bir siteye çekmeyi, daha sonra web sitesine girildiği andan itibaren ana sayfadan ürünü satın almaya kadar olan yolculuğun olabildiğince kolay ve eğlenceli hâle getirilmesini ve sorunsuz bir kullanıcı deneyimi sağlamayı amaçlar. Kullanıcı deneyimi tasarımı fayda, kullanım kolaylığı ve verimlilik açısından kullanıcının ürün ve hizmetle olan etkileşiminin nasıl iyileştirilebileceğine odaklanır. UX tasarımı; markalaşma, tasarım, kullanılabilirlik ve işlevsellik açısından kullanıcılara anlamlı ve ilişkili deneyimler sunan, ürün ve hizmetlerin edinilmesine kadar olan tüm sürecin ekipler tarafından tasarımını kapsar.

UX, dört ana disipline ayrılabilen geniş bir şemsiye terimdir: Deneyim Stratejisi (ExS), Etkileşim Tasarımı (IxD), Kullanıcı Araştırması (UR) ve Bilgi Mimarisi (IA).

Deneyim Stratejisi: Hem müşterinin hem de şirketin ihtiyaçlarını içeren bütünsel bir iş stratejisi tasarlamak ile ilgilidir.

Etkileşim Tasarımı: Bağlantılar, sayfa geçişleri, görseller, sesler ve animasyonlar gibi tüm etkileşimli öğeleri göz önünde bulundurarak kullanıcının bir sistemle nasıl etkileşim kurduğuna bakar. Etkileşim tasarımcıları, kullanıcının yapmak istediklerini zahmetsizce tamamlamasına olanak sağlayan sezgisel tasarımlar oluşturmaya çalışır.

Kullanıcı Araştırması: Bu aşamada UX tasarımcıları, son kullanıcının ihtiyaçlarını ve hedeflerini anlamak için anketler, röportajlar ve kullanılabilirlik testleri yaparlar ve kullanıcı personaları oluştururlarlar. Hem nitel hem de nicel verileri toplarlar ve bu verileri, tasarımı en iyi şekilde yapabilmek için kullanırlar.

Bilgi Mimarisi: Bilgi ve içeriği anlamlı ve erişilebilir bir şekilde düzenlemek ve kullanıcının bir ürün etrafında gezinmesine yardımcı olmak açısından çok önemlidir. Ayrıca kullanılan dile çok dikkat ederler; dilin hem ikna edici hem de tutarlı olmasını sağlarlar.

Kullanıcı deneyimi tasarımının bu dört disiplin haricinde sosyoloji, psikoloji, iletişim tasarımı, bilgisayar mühendisliği, pazarlama, endüstriyel tasarım vb. pek çok alanla da ilişkisi bulunmaktadır.

UX Tasarımcısı Ne İş Yapar?

Bir UX tasarımcısı (User Experience Designer) ürünleri ve teknolojiyi insanlar için kullanılabilir, eğlenceli ve erişilebilir kılmak adına çalışan ekibin bir parçasıdır. UX tasarımcısının önceliği, kullanıcı ve kullanıcı deneyimi için neyin iyi olduğunu düşünmektir. Yeni bir ürünün tasarlanması, yeni bir özelliğin geliştirilmesi ya da mevcut ürünlerde/hizmetlerde değişikliğe gidilmesinin kullanıcı deneyimini iyileştirip iyileştirmediğini ve bunların işletmeye fayda sağlayıp sağlamadığını araştırır.

Kullanıcı deneyimi tasarımı çok geniş bir iş alanına sahiptir ve UX tasarımcılarına duyulan ihtiyaç hemen her sektörde her geçen gün artmaktadır. UX tasarımcıları; web siteleri, mobil uygulamalar ve yazılımlar tasarlamaya ek olarak AR (augmented reality – artırılmış gerçeklik) ve VR (virtual reality – sanal gerçeklik) cihazları için kullanıcıların beklentilerine uygun deneyim sağlamak adına araştırma ve uygulama yaparlar. Kullanıcı deneyimi tasarımı; kullanıcı araştırması yapma, tasarım, test etme ve uygulamadan oluşan dört temel aşamaya sahiptir. Bu aşamalar ile UX tasarımcılar kullanıcıların ürün, hizmet, uygulama veya web sitesi deneyimlerini iyileştirmeye çalışırlar. UX tasarımcısından beklenen görevlerden bazılarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Kullanıcı araştırması yapma
- Kullanıcı personaları oluşturma
- Dijital bir ürünün bilgi mimarisinin belirlenmesi
- Kullanıcı akışlarını ve şablonlarını tasarlama
- Prototip oluşturma
- Kullanıcı testi yapma

Türkiye'de henüz kullanıcı deneyimi tasarımcısı yetiştirmeye yönelik lisans düzeyinde eğitim veren bir üniversite yoktur. Bu nedenle kullanıcı deneyimi araştırmacısı olmak isteyen birinin bu alanın disiplinlerarası bir alan olduğunu göz önünde bulundurarak kendini yetiştirmesi gerekmektedir. Alanda çalışmaya başladıktan sonra ise "kullanıcı deneyimi tasarımcısı" unvanını almak için proje yöneticisi, kullanıcı araştırmacısı, etkileşim tasarımcısı gibi görevleri yapmış olmalı ya da bunlar hakkında gerçekten bilgiye sahip olmalıdır. Ayrıca belli bir süre sektörde çalışarak kendini geliştirmelidir.

KÜLTÜR- SANAT- EDEBİYAT

DENEYİMLİ YAZARDAN GENÇ YAZARLARA ELEŞTİRİ: KORKU OTOSANSÜRÜ

Arş. Gör. Ercan Tugay AKI
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

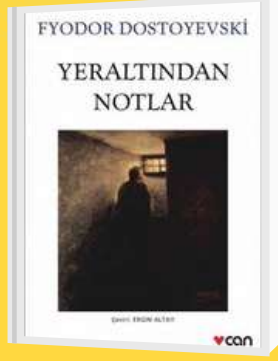
Postkolonyal ve postmodern edebiyatın ünlü isimlerinden olan Japon asıllı İngiliz roman yazarı Kazuo Ishiguro'ya göre genç yazarlar "korkudan" kendilerine otosansür uyguluyor. 2017'de Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan yazar, "korku ikliminin" insanları yazmak istediklerinden vazgeçirdiğini ve sosyal medya trolleri tarafından linçlenme kaygısının yazarlarda ağır bastığını vurgulamaktadır. BBC'ye verdiği röportajda Ishiguro, henüz kendisini kabul ettirememiş genç yazarların kaleme aldıkları yazılarda bazı bakış açılarından kaçındıklarını ve yazılarına daha önceden dahil etmeyi planladıkları bazı karakterleri sonradan çıkardıklarını ifade etmektedir. Bu durum tehlikeli bir hâl aldığı vurgulayan ünlü yazar; genç yazarların korkmakta haklı olduğunu, zira günümüzde yazarlık kariyeri ve ününün çok kırılgan olduğunu dile getirmektedir. Gelen sorular üzerine kendisinin bu tarz bir endişeye sahip olmadığını; çünkü belli bir yaşa gelmiş, alanında dünyaca tanınan ve kendini ispatlamış bir yazar olduğunu belirtmiştir. Ishiguro'ya göre yazarlar, diledikleri bakış açısıyla ve istedikleri konu hakkında yazı yazabilmekte özgür olmalıdır. Kendisinden örnek veren Japon asıllı İngiliz romancı, genç yaştan itibaren kendisinden çok daha farklı görüşlere sahip insanların bakış açısını kaleme aldığını ifade etmiştir. Yazmaktan çekineceği hiçbir konu, benimsemekten kaçınacağı hiçbir bakış açısı olmadığını dile getiren Ishiguro, linç kültürü ve ifade özgürlüğü konularının üzerine daha açık ve yoğun bir şekilde odaklanılması gerektiğine vurgu yapmıştır.

2019 yılında Prens Charles tarafından şövalyelik nişanı alan Japon asıllı İngiliz yazar, kırk yıllık devasa bir yazarlık kariyerine sahiptir. Bu kariyere sekiz roman ve bir kısa öykü kitabı sığdırmıştır. En bilinen kitaplarından biri olan The Remains of the Day (Günden Kalanlar) 1989'da Man Booker Ödülü'nü almış ve ardından sinemaya uyarlanmıştır. Başrolünde ünlü aktör Sör Anthony Hopkins'in oynadığı film, sekiz dalda Oscar'a aday gösterilmiştir. Yazarın bir başka kitabı olan Never Let Me Go (Beni Asla Bırakma) da 2010 yılında sinemaya uyarlanmıştır.

Kaynakçaya ulaşmak için [tıklayınız](#).

SOSYO COM RAF

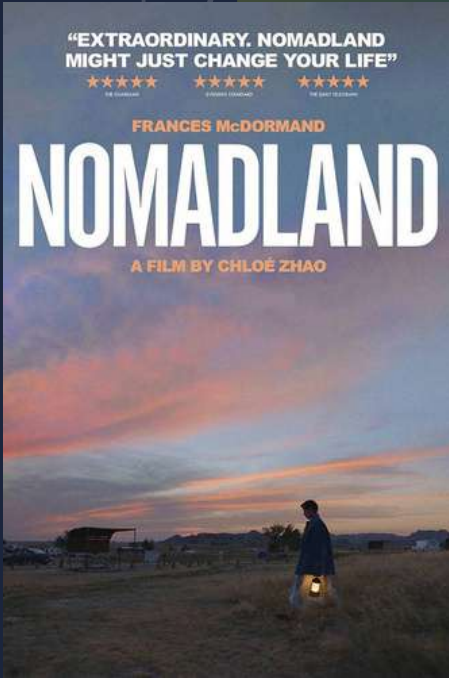
Arş. Gör. Bilge İPEK
Radyo Televizyon Sinema Bölümü

BİR KİTAP

YERALTINDAN NOTLAR DOSTOYEVSKİ

Dostoyevski'nin Yeraltından Notlar romanı, yazarın son dönem romanları Budala, Suç ve Ceza, Ecinniler ve Karamazov Kardeşler romanlarının habercisi gibidir. Çünkü bu romanın kendi içine bakmakta mahir isimsiz anlatıcısındaki dünyaya bakış şekli, onun duygularının şeklini de belirler. İnsan, Dostoyevski'nin kalemiyle ete kemiğe bürünen bir insansa eğer, karanlık taraflarla yüzleşmek en çok da insanın kendisiyle yüzleşmek; her an bilinçli olmak, kendi yüklerinin üstüne durmadan yük bindirmeye benzer. Her sonucun dinamiklerini şekillendiren nedenler vardır. Biz, okur olarak bunları bilmesek de bu böyledir. Roman 19. asrın klasik roman anlayışını yıkan bir biçimle gelir. Önce sebep sonra sonuç düzlemi bu romanda yıkılır. Romanın ilk ana bölümü olan "Yeraltı"nda, isimsiz roman kişinin nasıl o hâle geldiği romanın ikinci ana bölümü olan "Sulu Sepken Altında" bölümünde anlatılır. Yeraltı insanı; kendinden, insanlardan kaçan, böcek dahi olamayan bir kayboluşun içindedir. Neredeyse tüm 20. yüzyıl modern edebiyatını etkilemiş Dostoyevski'nin roman anlayışının özünü oluşturan Yeraltından Notlar romanı, Dostoyevski'ye açılan gizemli bir kapıdır.

BİR FİLM

NOMADLAND CHLOÉ ZHAO

Amerikan Bağımsız Sineması'nın önemli yönetmenlerinden biri olan Çinli yönetmen Chloé Zhao'nun uzun metraj filmi Nomadland, 2020 yılının en çok konuşulan yapımlarından biri oldu. Birçok film festivalinden ödülle dönen Nomadland, sinema alanında önemli bir ödül olan Altın Aslan'ın da sahibi oldu. Jessica Buruder'in Nomadland: Surviving America in the Twenty-First Century isimli kitabından uyarlanan film 2008 yılında Amerika'da yaşanan ekonomik krizin etkisini Fern (Frances McDormand) karakteri üzerinden işliyor. Kocası öldükten sonra evini ve işini kaybeden Fern, küçük bir karavanın içinde yaşayarak hayatta kalma mücadelesi veriyor. Bir nevi modern göçebe olan Fern'in mücadelesinde karşılaştığı kişiler ve yaşadığı tecrübeler, seyirciye maddi yaşama verilen önemin sorgulandığı bir alan açıyor. Gerçek hayattan kişilerin de oyuncu olarak yer aldığı film, yansıttığı "gerçekçi" atmosferle belgesel-kurmaca türünün başarıyla harmanlandığı kaçırılmaması gereken bir yapıttır.

BİR DİZİ

LEYLA İLE MECNUN ONUR ÜNLÜ, EYÜP BOZ, MURAT ONBUL

Bir aşk varsa vuslat yoktur: Romeo ve Juliet, Kerem ile Aslı, Hüsrev ile Şirin en nihayetinde de Leyla ile Mecnun... Bu geleneksel damardan beslenen Leyla ile Mecnun dizisi geleneksel birikimi modern olanın absürd gerçekliğiyle harmanlayan, Türk dizi tarihinde özgün bir yapımla karşımıza çıkıyor. Mecnun, İsmail Abi, Erdal Bakkal gibi ölümsüz karakterler yaratan bu dizi, edebiyattan beslenerek yer yer fantastik öğelerle bezeli bir üslup geliştirir. Kendine has bir tonu yakalamayı başaran bu dizi, aşk gibi evrensel bir konuyu kara mizahla tamamlar. 2011 yılında TRT 1'de gösterilen bu dizi 3 sezon sürmüş ve 104 bölüm çekilmiştir. Bir kara komedi dizisinin bu uzun soluklu denilebilecek serencamı izleyicinin diziyi kurduğu olumlu bağı gösterir. Bir dinlenme ve zihni besleme aracı olarak Leyla ile Mecnun dizisi izleyiciye Türk dizi tarihinde benzersiz bir deneyim sunuyor.

FİLOZOF FİLOZOFLA KONUŞURSA

DESCARTES VE PYRRHON

Emre ERGÜN
Sosyoloji Bölümü Öğrencisi

Ara Dünya...

Yaşayanların dünyasında zamanını doldurmuş bütün insanlar bu dünyaya gönderilir. Bu dünya ise yaşayanların dünyasına göre ütöpik bir dünyadır. Kaynaklar ve imkânlar sınırsızdır; bu sebeple bu dünyada zengin ve fakir yoktur. Herkes dilediğince yaşar. Ara Dünya'ya gelen insanlarda "ortak dil" denen bir beceri vardır. Bu beceri, kendisi ile aynı dili konuşmayan insanları anlamayı sağlar. Ara Dünya'da şehirler alfabe ile belirtilmiştir. A'dan Z'ye kadar şehirler vardır. İnsan sayısı artık bu şehirlerle sığmayacak kadar artarsa A1,B1,C1... Z1'e kadar yeni şehirler oluşur ve bu döngü böyle devam eder.

G şehri, saat 12:30, hava güneşli ve sıcaklık 21 santigrat derece:

Descartes hazırlıklarını tamamladı ve sakin adımlarla evinden çıktı. Müstakil evlerin yan yana sıralandığı bir mahallede oturuyordu. Üç gün önce bir kitap fuarında şans eseri karşılaştığı Pyrrhon ile sohbet edebilmek için bir görüşme ayarlamıştı.

G şehrinde bir kafe. 11 numaralı masada:

Pyrrhon çoktan gelmiş görünüyordu. Descartes mütevazı bir tavırla yaklaştı ve kibarca:

Descartes: Dilerim çok bekletmemişimdir.

Pyrrhon soğukkanlı bir tavırla:

Pyrrhon: Bekleme sürem uzunluğu veya kısalığı konusunda bir fikir beyan etmem doğru olmaz. Hoş geldiniz Bay Descartes.

Bu iki filozofun bugün burada buluşma nedeni birbirlerinin felsefi düşüncelerini anlamaya çalışmaktı. Burada amaç tartışmak değil, sadece birbirlerini anlamaya çalışmaktı. Öncelikle birer kahve söylediler. Bir müddet aralarında sıradan konuşmalar geçti ve en sonunda Pyrrhon konuya girdi:

Pyrrhon: Bay Descartes, sizinle çok farklı iki dönemde bulunmuş olduğumuzdan Ara Dünya'ya gelene kadar sizden haberim yoktu. Buraya geldikten sonra sizin için "modern felsefenin kurucusu" dediler. Sizinle tanışmak istiyordum.

Pyrrhon: Bana düşüncelerinizden bahseder misiniz? Tarihe bu denli iz bırakmış bir insanın düşüncelerini merak ediyorum.

Descartes önce sakince dinledi, kahvesinden bir yudum aldı ve söze başladı:

Descartes: Öncelikle onur duyduğumu belirtmeliyim. Fikirlerim insanlığa bir katkıda bulunduyorsa bu benim için bir onurdur. Fikirlerime gelecek olursak... Sanırım benim en büyük farkım, tartıştığım konuyu yöntemsel bir şekilde ele almak oldu. Metodolojik kuşku temelinde bilgiye ulaşmaya çalıştım.

Pyrrhon sakince dinlerken:

Pyrrhon: Biraz daha açar mısınız? Bu

bahsettiğiniz bilgiye tam olarak nasıl ulaştınız?

Descartes bu soru üzerine:

Descartes: Elbette şu an burada, kitaplarımda yazdığım gibi detaylı açıklamam mümkün değil ama kısaca özetleyecek olursam şöyle diyebilirim: Duyularımız yoluyla algıladığımız her şeyin bir yanılsama olabileceğini hiç düşündünüz mü? Söz gelimi rüyalarımızda da şu anki duruma benzer şeyler yapıyoruz. Bir kafeye gidiyoruz, bir kahve söylüyoruz ve arkadaşlarımızla sohbet ediyoruz. Her şey normal görünüyor ancak daha sonra uyanıyoruz ve az önce deneyimlediğimiz şeylerin bir rüyadan, bir yanılsamadan ibaret olduğunu fark ediyoruz. Şimdi düşünün, ya şu anda rüya görüyorsanız ve şu an yaşadığınız her şey bir yanılsama ise? Bunun olmadığına kendinizi nasıl ikna edebilirsiniz? Başka bir soru: Ya başka birinin rüyasında bir figür isek? Varlığımızdan ve bildiklerimizden nasıl emin olacağız? İşte ben burada her şeyden şüphe ederek işe başladım. Ancak tek bir şeyden şüphem yoktur. O da "şüphe" duymakta olduğumdur. Bu durumda şu sonuca ulaştım: Bildiğim ve deneyimlediğim her şey bir yanılsama ise bile, tek bir şey gerçektir; o da "düşünüyorum" oluşumdur. Yanılıyor olsam dahi en azından yanılmakta olan bir zihnim vardı. Bu durumda var olan apaçık bilgiye eriştim: "Düşünüyorum, öyleyse varım."

Descartes: Gerçek bilgi, zihin yoluyla eriştiğim bilgidir ve ben bundan şüphe duymam. Daha sonrasında zihnimde elde ettiğim bilgiler eşliğinde tanrının varlığına ilişkin bilgiyi ve bedenimin varlığını ortaya koydum. Ancak dediğim gibi, şimdi burada

hepsinden bahsetmem mümkün değil. Düşüncelerim ve fikirlerim kabaca bu şekildeydi.

Bir müddet bu ikili arasında bir sessizlik oldu.

Descartes: İzniniz ile ben de size sormak istiyorum. Siz kendi döneminizde nasıl bir düşünce içerisindeydiniz?

Pyrrhon önce kahvesinden bir yudum aldı ve sakin bir tavırla konuşmaya başladı:

Pyrrhon: Elimde tutmuş olduğum kahveyi görüyor musunuz? Ben sizin düşüncenizin aksine, elimde tuttuğum bu kahvenin varlığından şüphe

duymuyorum. Benim şüphe duyduğum şey, söz gelimi bu kahve tatlı mıdır veya değil midir? Benim şüphem, bu tarz bir soruya verilecek cevaba dair bir şüphe dir.

Pyrrhon: Bu elimde görmüş olduğunuz kahveyi şu zamana kadar pek çok müşteri tatmıştır değil mi? Gidip onlara sorma şansımız olsaydı ve "Bu kahve tatlı mı?" diye sorabilseydik, pek çoğu farklı cevaplar verebilirdi. Kimisi çıkıp "Evet, tatlıydı." diyebilirdi veya tam tersi için de geçerli bu. Böyle bir durumda ben "Yargıyı askıya alıyorum." derim. Yani herhangi bir fikir beyan etmem. Bu kahvenin tatlı olma veya olmama durumuna eşit mesafedeyim. Bu kahvenin tatlı olma ihtimali, tatlı olmama ihtimalinden daha çok değil; aynı şekilde tatlı olmama ihtimali de tatlı

olma ihtimalinden daha çok değil. Bu gibi durumlardaki tutumum "Biri, diğerinden daha çok değil." şeklindedir.

Descartes söylenenleri sessizce dinledi ve başını sallayarak karşındakini anladığını belirtti:

Descartes: Bu konuda epey farklı düşünüyoruz sizinle anlaşılır. Gerçi siz, muhtemelen farklı düşünüyor olduğumuz konusunda da kesin bir yargıya varmayacaksınız. Her ne kadar farklı düşünüyor olsak da görüşlerinizi anladığımı düşünüyorum.

Bu ikilinin sohbeti kısa bir süre sonra sona erdi. Birbirlerini saygılı bir şekilde dinleyen bu iki kıymetli filozof kafeden ayrıldılar ve Ara Dünya'da hayatlarına devam ettiler.

Ayın Film İncelemesi

ANLAT İSTANBUL...

Doç. Dr. Remziye KÖSE ÖZELÇİ
Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü

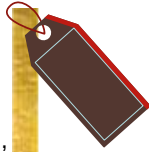
YILI: 2005

SÜRE: 99 DK.

YÖNETMEN:

ÜMİT ÜNAL, KUDRET SABANCI,
SELİM DEMİRDELEN, YÜCEL
YOLCU, ÖMÜR ATAY

IMDB PUANI: 7,4

1922 yapımı "İstanbul'da Facia-i Aşk", içinde İstanbul adının geçtiği ilk Türk filmidir. Ne var ki afişinde adı geçmese de Türk Sineması'nda çekilen filmlerin çoğunda gerek ana karakter, gerekse figüran rolünde İstanbul ve İstanbul'un gündelik hayatı ve kültürel yaşamı hep yer almıştır. Ne de olsa Karın Karakaşlı'nın da söylediği üzere İstanbul kendi içinde memleket sayılır. Sadece büyük olduğundan değil; her bir köşesinde birbirinden habersiz ve birbirine teğet geçen nice hayat yaşandığından. Kent; toplumsal, ekinel, dinsel, siyasal ve cinsel farklılıklara, değişik tarzdaki yaşam biçimlerine yer vermesi açısından da oldukça kozmopolittir. Nitekim hiçbir kent, özellikle İstanbul gibi uzun bir geçmişe ve medeniyete sahip kentler homojen olamaz. Bu bağlamda İstanbul'un yazgısı çokkültürlülük üzerine bir kurgudur.

Altan Erkekli, Özgü Namal, Yelda Reynaud, Fikret Kuşkan, Vahide Gördüm, Azra Akın, Mehmet Günsür, Erkan Can, Şevket Çoruh, Güven Kıraç, Çetin Tekindor, Nurgül Yeşilçay gibi çok sayıda ünlü oyuncunun rol aldığı, senaryosunu Ümit Ünal'ın yazdığı ve beş farklı yönetmenin (Ümit Ünal, Kudret Sabancı, Ömür Atay, Selim Demirdelen, Ümit Yolcu) Grimm Masalları'ndan hareketle ve kendi bakış açılarıyla yeniden uyarladıkları 2005 yapımı "Anlat İstanbul" filmi, J. L. Borges'dan alıntılanan "Kader tekrarlar, çeşitlemelere, simetriye düşkündür." tümcesiyle başlar.

Anlat İstanbul'da birbirinden bağımsız gibi görünen, ancak bir o kadar da birbirlerine bağlı olan insanlar, aynı kentin sokaklarında dolayısıyla kültürel atmosferinde buluşurlar. Bu hikâye ve kişileri birbirine bağlayan ana motif ise ortak kent kültürünün ve algısının kendisidir. Mitte gerçeğin iç içe girdiği filmin daha açılış sekansında öykü anlatıcılar (Filmde birden fazla anlatıcı vardır: Darbukacı Erkan, cüce ve küçük kız çocuğu.) filmin ana karakterlerini tanıtmakla birlikte izleyicisine bir masal diyarında gezineceklerinin ipuçlarını verir. Darbukacı Erkan'ın (Erkan Can) seslendirmesinde masalın kahramanının Hilmi Abi (Altan Erkekli) olduğu ve bu masalda aşkın, ihanetin, intikamın ve her bir numaranın olduğu aktarılır.

Aidiyetsizliklerin şehri İstanbul'da herkes kendi zamanını yaşar. Aynen "Anlat İstanbul" filmindeki masalsı karakterler gibi (Fareli Köyün Kavalcısı Hilmi, Pamuk Prenses İdil, Külkedisi Banu, Uyuyan Güzel Saliha, Kırmızı Başlıklı Kız Melek) farklı roller üstlenir. Yine her ne kadar filmin ana karakterleri, dünyaca bilinen masal karakterlerinden hareketle üretilmişse de "Anlat İstanbul" filminin hem öznesi hem de alıcısı başlı başına kentin kendisidir. Barındırdığı veya yok ettiği umutlarla başrol oyuncusu olan İstanbul ise kimi zaman "arada kalmış bir çocuk" ya da "paylaşılamayan bir kadın" misali ete kemiğe bürünür.

Ayın Kitap İncelemesi

RÜZGÂRI DİZGİNLEYEN ÇOCUK

DR. ÖĞRETİM ÜYESİ PELİN EKŞİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

KÜNYE
**YAZAR: WILLIAM
KAMKWAMBA, BRYAN
MAILER**
ÇEVİRİ: BURAK EREN

"Denedim, yaptım."

Hurdalıktan bulunan bisiklet parçaları ve lastikleri, kırık ampuller, bira ve içecek kutuları, eski piller, çamaşır ipleri, ağaç parçaları... Bunlarla ne yapılabilir sizce?

Bu basit parçalarla Afrika'da Malawi adlı ülkede 13 yaşında bir çocuk rüzgâr tribünü yapıyor ve bu rüzgâr tribünü ile köyüne önce elektrik sonra da içme suyu sağlıyor. İşte Rüzgârı Dizginleyen Çocuk William Kamkwamba'nın otobiyografik hikayesi.

William, yedi çocuklu yoksul bir ailenin tek erkek evladı. İki büyük kıtlıktan ve sıtmadan sağ çıkmış; kıtlık ve parasızlık yüzünden ortaokula devam edememiş. Bu tribünü icat etmeden önce köyünden çıkmamış. Hiç bilgisayar kullanmamış ve tabii ki hiç interneti olmamış. Okulu ve öğrenmeyi çok sevdiği için öğrenimine devam edemese de köylerine yakın bir kütüphaneye gidip kitap okumaya karar veriyor. Bu, onun için bir dönüm noktası oluyor. İngilizcesi çok iyi olmasa da kitapların içindeki resimlerden ve tablolardan yararlanarak özellikle fizik alanında kitaplar okuyor. Bu kitaplardan biri olan "Using Energy (Enerji Kullanımı)" adlı çalışmadan rüzgâr tribünlerinin enerji ürettiğini ve su pompalayabildiğini öğreniyor. Su, kuraklığın

sona ermesi ve köyün açlıktan kurtulması demek. Böylece bir rüzgâr tribünü yapmaya karar veriyor.

Daha sonra sinemaya da aktarılan bu öykü; kütüphanede okuduğu fizik kitaplarının yardımı, hayal gücü ve mücadele ruhu birleşince bir çocuğun neler başardığını anlatıyor. 13 yaşındaki bir çocuğun azmi ve kararlılığı bir köyün hayatını değiştiriyor. Bu kitap sadece iyi bir hikaye değil; sadece bir başarı öyküsü de değil. Okumanın, hayal etmenin, hayallerimizi gerçekleştirmek için mücadele etmenin hayatımızda neleri değiştirebileceğini de gösteriyor.

Akıcı, ilham ve umut verici bu kitap her yaşta okurun okuyabileceği bir eser. Her ne kadar kitap filme uyarılsa da William Kamkwamba'nın macerasını onun cümleleriyle okumak çok daha etkileyici. Kamkwamba'ya öyküsünü kitaplaştırırken Bryan Mailer yardımcı yazar olarak katkı sağlamış. Orijinal adı The Boy Who Harnessed The Wind olan bu kitap Burak Eren çevirisiyle dilimize kazandırılmış.

EĞİTİM- ARAŞTIRMA

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Psiko-Sosyal Durumları ile Öğretim Elemanlarının Kültürel Yetkinlikleri

Arş. Gör. Merve SEVEN
Psikoloji Bölümü

İstanbul Gelişim Üniversitesinde Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Psiko-Sosyal Durumları ile Öğretim Elemanlarının Kültürel Yetkinliklerini Belirlemeye Yönelik Bilimsel Araştırma Projesi; fakültemiz Dekan Yardımcısı ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Mustafa Uluçakar, Dekan Yardımcısı ve İşletme Ana Bilim Dalı Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Yeşim Koçyiğit, Sosyoloji Bölümü öğretim üyesi Dr. Zeynep Şentürk Dızman, Sağlık Yönetimi yüksek lisans öğrencisi Cantekin Cora ve Psikoloji Bölümü Araştırma Görevlisi Merve Seven'den oluşan araştırma ekibi tarafından yürütüldü.

Karma yöntem (nicel/nitel) kullanılan araştırmanın sonuçlarına göre misafir öğrenciler, üniversitenin kendilerinden beklediği bilişsel ve sorumluluk taleplerini yüksek olarak nitelendirmiş; öğretim üyeleri de öğrencilerin akademik anlamda ciddi sorunlar yaşadıklarını ifade ederek bu bulguyu desteklemiştir.

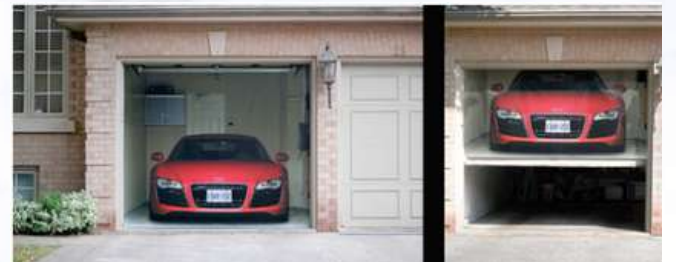
Misafir öğrencilerin Türk eğitim kültürüne uyum sağlamakta zorlandıkları ve bireysel hareket etme ya da kendilerine yakın kültürlerden gelen küçük bir grup öğrenci ile hareket etme eğilimleri nedeniyle arkadaşlıkla ilgili sorunlar yaşadıkları diğer bulgular arasındadır. Öğretim üyeleri, bu uyum problemlerinin öğrencilerin psikolojilerini olumsuz etkilediğini ve öğrencilerin bir kısmında davranış bozuklukları (agresif davranışlar, çekingenlik, yalnızlık vb.) gözlemlediklerini belirtmiştir.

Bir başka bulgu öğrencilerin %71'nin işsiz olduğu ve %42.3'ünün 200 dolar ve altı miktarda bir para ile geçinmeye çalışarak ekonomik sıkıntılar yaşadıklarıdır. Yaşadıkları bu zorluklara rağmen araştırmaya katılan öğrencilerin, üniversitemiz akademik ve idari personelinin kültürel yetkinliklerini eşit ve iyi düzeyde algıladıkları, %92.7'sinin İstanbul'a gelince yaşam kalitesinin arttığı ya da değişmediği, %39.2'sinin Türkiye'de kalmayı düşündükleri, çok küçük bir grup öğrencinin (%4.4) ise Türkiye'yi hemen terk etmeyi planladıkları tespit edilmiştir.

Bu olumlu bulgulara ilave olarak öğrencilerin %84,6'sının sigara kullanmadığı, %58,2'sinin düzenli egzersiz yaptığı, %80,7'sinin iki dil ve fazlasını bildiği ve çoğunun ebeveynlerinin lise ve üzerinde bir eğitime sahip oldukları tespit edilmiştir. Çalışma Bilimsel Araştırma Projesi olarak onaya sunulmuş olup yabancı öğrencilerin yaşadığı zorlukların hafifletilmesine ve akademik personelin kültürel yetkinliklerinin artırılmasına yönelik önerileri de içermektedir.

GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON

Gerilla Pazarlaması Nedir?

Arş. Gör. Aydan ÜNLÜKAYA
Reklamcılık Bölümü

Küreselleşmeyle birlikte gelen dönüşümlerin oluşturduğu belirsizlik, işletmeleri daha fazla değer üretmeye ve bu dönüşümlere hızla uyum sağlamaya yöneltmektedir. Bu doğrultuda özellikle büyük işletmeler geleneksel pazarlama yöntemleri ve trend anlayışı çerçevesinde rekabet üstünlüklerini korumaya çalışmaktadır. Bununla birlikte küçük ve orta ölçekli işletmeler, rekabet ortamında başarılı olabilmek ve fark yaratabilmek adına düşük maliyetli stratejilerden oluşan gerilla pazarlamasının sunduğu daha yenilikçi yaklaşımları benimsemeye başlamıştır.

Kökeninde gerilla savaş taktiği bulunan gerilla pazarlaması, gerilla savaşlarında olduğu gibi dikkati başka bir yöne çekmeyi hedefleyen bir pazarlama yöntemidir. Bu bağlamda yaratılan reklam mesajları tüketicilerin üzerinde "anlık, akılda kalıcı, çarpıcı ve hızlı etkiler" yaratmaktadır. 1807-1814 yıllarında İspanyolların, Fransız Napolyon'a karşı gerçekleştirdiği direnişte ortaya çıkan gerilla savaş taktiği, zayıfların silahı olarak tabir edilmektedir. Bu taktik, düşmana asker olduğunu fark ettirmeden onu ortadan kaldırmak anlamına gelmektedir.

Gerilla pazarlama yöntemi geleneksel pazarlama yöntemlerinin dışında bir teknik kullanarak marka bilinirliğine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Doğal ortamlarında bulunan tüketicilerin karşısına aniden yaratıcı bir fikirle çıkılan bu pazarlama yöntemiyle yapılan reklam kampanyaları genellikle uygun maliyetli, yaratıcı ve yenilikçi stratejilerdir. Bu stratejilerin amacı ise tüketiciler arasında mesajın hızla yayılmasını sağlamak, tüketici ile marka arasında bir bağ kurmak ve tüketicinin satın alma davranışını dolaylı olarak etkilemektir.

İlk kez Jay Conrad Levinson tarafından 1984 yılında tanımlanan gerilla pazarlamasında bulunan yaratıcı fikir, pazarlama iletişimi karmasındaki tüm unsurlar tarafından kullanılabilir bir özellik taşımaktadır. Bu özellik, belirli simgeler yoluyla tüm karmaya adapte edilebilmelidir.

GERILLA MARKETING

Bu durum, gerilla pazarlaması ile ulaşılmaması hedeflenen kitleyi her ortamda şaşırtarak rakiplerini ulaşmadığı yerlerde bulunabilmek için reklam, halkla ilişkiler, internet reklamcılığı gibi birçok iletişim silahı kombinasyonunun stratejik olarak oluşturulması anlamına gelmektedir. Buradaki ana amaç, farklı bir yolla hedef kitleye kısa sürede ulaşırken bulunan yaratıcı fikrin uzun soluklu ve geliştirilebilir bir temaya sahip olmasını sağlamaktır. Dolayısıyla bu yöntem anlık gibi gözükse de aslında uzun bir süreci ifade etmektedir.

Günümüzde web tabanlı uygulamaların olanak sağladığı etkileşim özelliği sayesinde gerilla pazarlama stratejisi bağlamında oluşturulan bir reklam mesajı viral bir etki yaratarak tüketiciler arasında hızla yayılabilmektedir. Dolayısıyla sadece yaratıcı bir reklam mesajı ile işletmeler hiçbir maliyet ödemediği etkili bir şekilde marka bilinirliğine katkı sağlayabilmektedir.

Gerilla pazarlamasına yönelik ilgi her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle küçük ve orta ölçekli işletmelerin yanı sıra büyük ölçekli işletmeler de bu yöntemi sıklıkla kullanmaya başlamıştır. Örneğin McDonalds, yaya geçidinde bulunan çizgileri sarıya boyayarak kendi patates kızartmasını tüketicilerin beklemedikleri bir anda karşısına çıkarmış ve dikkat çekme konusunda oldukça başarılı olmuştur. Colgate, diş fırçalamanın önemini hatırlatmak için dondurmaların içerisine diş fırçası şeklinde ahşap çubuklar yerleştirmiştir. Nestle'nin Kitkat çikolatasının yarı açılmış şeklini bir bankı boyayarak gösterdiği çalışma da bir diğer dikkat çeken gerilla pazarlama örneklerinden biri olmuştur. Folgers Coffee markası ise New York'ta bulunan rögar kapaklarının üzerine bir fincan kahve çıkartması yapıştırmış ve oradan çıkan duman kahveden geliyormuş gibi bir izlenim yaratmıştır. Görüldüğü gibi sadece bir boya, çıkartma veya çubuk ile oldukça başarılı kampanyalara imza atılabilmektedir.

Daha fazla gerilla pazarlaması örneği incelemek için [tıklayınız.](#)

Kaynaklara erişmek için [tıklayınız.](#)

KONTEYNER KITLIĞI

Dr. Öğr. Üyesi Kadir MERSİN
Uluslararası Lojistik ve Taşımacılık
Bölümü

Günümüzde dünya ticaretinin %83'ünü deniz yolu taşımacılığı oluşturmaktadır. Deniz yolu taşımacılığının bu kadar yaygın olması onun sahip olduğu bazı avantajlarla ilişkilendirilebilir. Bu avantajlar deniz yolu taşımacılığının en ucuz taşıma modu olması, limanlar arası transit geçiş ve gümrük işlemlerinin olmaması gibi avantajlardır. Ancak bu avantajlarına rağmen deniz yolu taşımacılığı dışsal etkenlerden de tamamen izole değildir. Öyle ki günümüzde her sektörü etkilemiş olan salgından deniz yolu taşımacılığı da konteyner kıtlığı çerçevesinde etkilenmiştir.

Salgın döneminden önce de yaşanan konteyner kıtlığı, salgınla birlikte artış göstermiş ve dünya ticaretinde krizlere yol açmıştır. Nitekim virüsün ilk dönemlerinde Çin'in kapanmaya gitmesiyle birlikte 2020'nin ilk 11 ayında dünya ticaretinde %1,7'lik bir düşüş gözlemlenmiştir. Çin, bu kaybın virüsün yayılımıyla birlikte artacağını öngörmüş ve konteyner üretiminde kısıtlamaya gitmişti. Ancak durum beklenildiği gibi gerçekleşmedi ve insanlar yeni bir sistemle evlerinden çalışmaya başladılar. Hâliyle tüketim de olduğu gibi devam etti; hatta değişen alışkanlıklarla birlikte artış gösterdi. Çin bu talep artışına karşın virüsten ilk çıkan ülke olarak diğer limanlardan konteyner toplamaya başladı ve birçok konteynerin Çin-ABD hattına geçmesine sebep oldu. Günümüzde de süregelen bu durum Çin'in istediği gibi gerçekleşmiyor ve ABD'ye ihracat için gönderilen konteynerlerin geri gelmemesiyle sonuçlanıyor.

Uzmanlara göre ABD limanlarında çalışan işçi sayısının azalması, çalışan gemi operatörleri sayısının azalması ve tüketici satın alma duyarlılığındaki değişiklikler Çin'den giden her 10 konteynerden sadece 4'ünün zamanında geri gelmesiyle sonuçlanıyor. Tabii ki ABD limanlarının da konteynerleri elinde tutmak istemesi bu duruma bir neden oluşturuyor. Bu problemlere karşı Çin'in sunduğu çözüm önerileri, uluslararası taşıyıcılarla birlikte çalışılması yönünde. Bunun yanında geçen sene tüketimde yaşanan ilk artıştan sonra konteyner üretim hacmindeki artış devam etmekte; ancak uzmanlara göre problem, üretimdeki artıştan daha çok konteynerlerin istenilen zamanda istenilen yerde olmamasından kaynaklanıyor. İlerleyen dönemlerde emekliye ayrılacak konteynerlerin sayısında azalış ve üretim hacmindeki artış ile beraber global çapta konteynerlerde %6,5'lik bir artış bekleniyor. Yine de konteyner kıtlığının ne zaman çözüme kavuşacağı bir soru olmaktan kaçamıyor.

SİYASİ- GÜNDEM

Bitmeyen Rusya-Ukrayna Krizini Anlamak

Doç. Dr. Emine AKÇADAĞ ALAGÖZ
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

2014 yılında Kırım'ın ilhaki ile sonuçlanan Rusya-Ukrayna krizi, 26 Mart 2021 tarihinde dört Ukrayna askerinin Ukrayna'nın güneyindeki Donbas bölgesinde Rusya yanlısı ayrılıkçıların saldırısı sonucu hayatlarını kaybetmesiyle yeniden gündeme taşınmıştır. Bu krizi daha iyi anlayabilmek için Rusya ve Ukrayna arasındaki sorunun kaynağına bakmak gerekmektedir.

2013'te dönemin Cumhurbaşkanı Viktor Yanukoviç Rusya'ya yönelerek Avrupa Birliği ile Ortaklık Anlaşması imzalamayı reddetmiş ve Ukrayna'nın Batı ile yakınlaşmasını engellemiştir. Yanukoviç'in bu kararı 2004'teki Turuncu Devrim'den sonra Ukrayna'nın gördüğü en büyük hükümet karşıtı protesto gösterilerinin gerçekleşmesine sebebiyet vermiştir. Yanukoviç'in bu gösterileri güç kullanarak bastırma yoluna gitmesiyle olaylar iyice kontrolden çıkmış ve Yanukoviç ülkeyi terk etmek zorunda kalmıştır. Olaylar sırasında Rusya yanlıları ile Batı yanlıları arasında da zaman zaman çatışmalar yaşanmış; gerilim Kırım ve Donbas bölgelerine de sıçramıştır. Ukrayna üzerindeki kontrolünü yeniden tesis etmek isteyen Rusya, uluslararası tepki ve yaptırımlara rağmen Kırım'ı önce işgal, ardından da ilhak etmiştir.

Görsel Kaynak

Öte yandan Moskova tarafından desteklenen Rus yanlısı ayrılıkçı güçler, ağırlıklı olarak Rus kökenli halkın yaşadığı Donetsk ve Luhansk (Donbas) bölgelerinde hükümet yanlısı güçlerle çatışmaya başlamıştır. Hemen ardından Rusya yanlısı bu güçler söz konusu bölgelerde özerk yönetimler kurduklarını ilan etmişlerdir. Ukrayna'nın güneyindeki bu çatışmalar, Minsk Protokolleri ve çeşitli ateşkes girişimlerine rağmen hiçbir zaman tam anlamda son bulmamıştır. Son gerginlik ise Rus ordusunun Ukrayna sınırına yığınak yapması ve Donbas'ta artan çatışmalar neticesinde 26 Mart'ta dört Ukrayna askerinin ölmesi sonucu patlak vermiştir. Bu askerlerin hayatlarını kaybetmesinde sorumluluğu bulunmadığını belirten Rusya, Ukrayna'nın provokatif hamlelerinin savaş çıkaracağı uyarısında bulunmuştur. Moskova'nın Ukrayna sınırına askerî sevkiyat yapmasına ABD, NATO ve AB tepki göstermiş ve Ukrayna'nın toprak bütünlüğünün korunmasına tereddütsüz destek verdiklerini yeniden vurgulamışlardır. Son olarak Rusya'nın itirazlarına rağmen 3 Nisan 2021 tarihinde Kiev, önümüzdeki aylarda NATO ile ortak bir askerî tatbikat yapacaklarını duyurmuştur. Taraflar arasındaki bu hassas durum yakın gelecekte yeni ve geniş çaplı bir savaşın patlak verebileceğine ilişkin endişeleri artırmaktadır.

Pandemi Dönemi Sonrası Göçmen ve Mültecilerin Geleceği

Arş. Gör. Elif ŞAHİN

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

2020 yılı, özellikle Avrupa ülkelerine gitmeye çalışan göçmenler ve mülteciler için oldukça zorlu bir yıl oldu. COVID-19 salgını ortaya çıkmadan önce Avrupa'nın gündem maddelerinden biri Türkiye-Yunanistan sınırında bekleyen mülteciler ve göçmenlerdi. Binlerce mülteci ve göçmen, Avrupa ülkelerine ulaşmak için sınırdaki toplanmıştı. Türkiye, 27 Şubat 2020 tarihinde Avrupa'ya gitmek isteyen mülteciler ve göçmenler için sınır kapısını açacağını duyurmuştu. Ancak salgının küresel boyuta ulaşması sonucunda Avrupa'da birçok ülke, karantina ve kısıtlama uygulamalarına başladı. Bununla birlikte 2020 Mart'ının sonunda, virüsün tampon bölgede yayılma riskine bağlı olarak mülteciler ve göçmenler, alandan zorunlu olarak çıkarıldılar. Sonraki süreçte 14 gün boyunca çeşitli yurtlarda karantina altına alındılar ve karantina sonrasında tekrardan farklı şehirlere dağıtıldılar. COVID-19'un küresel bir salgına dönüşmesinin üzerinden bir yılı aşkın zaman geçti. Ancak salgın, dünya ülkelerinin gündemini bir anda değiştirdiği gibi mülteci ve göçmen sorununun da arka planda kalmasına neden oldu. Avrupa ülkelerine ulaşma hayali ile bekleyen kayıtlı ya da kaçak mültecilerin ve göçmenlerin durumu bugün hâlâ belirsizliğini korumaktadır.

Yaşanan kriz sonrasında Avrupa Birliği ve Türkiye arasında yeni bir yakınlaşma olduğu görülmektedir. Göçmenlerin ve mültecilerin geleceği ve entegre olma süreçlerindeki yeni girişimlerin yakın zamanda gerçekleştirilmesi bekleniyor.

Sınır kapısından geri dönmek zorunda kalan bu insanların sağlık başta olmak üzere tüm yaşam koşulları için Türkiye'nin büyük bir gayret gösterdiği ortadadır; fakat Avrupa ve zengin Körfez ülkelerinin de uluslararası politikalar bağlamında ortak hareket etmesi, göçmenlerin ve mültecilerin geleceği konusunda büyük önem taşımaktadır. Göçmenlerin ve mültecilerin geleceğine ilişkin hamleler yapılması ya da konunun uluslararası gündeme taşınması, salgının da etkisiyle bir süre daha mümkün gözükmesine de göçmen karşıtı söylem ve yaptırımların ivedilikle uluslararası boyutta yeniden ele alınması gerekmektedir. Birçok ülkenin iş birliği içinde hareket ettiği yeni yapılanmalar ve anlaşmalar olmadığı sürece göçmen ve mülteci probleminin daha da derinleşeceği öngörülebilmektedir.

Sağlık- Psikoloji

ERKEN ERGENLİK PATLAMASI

Arş. Gör. Fatma Betül YILMAZ
Psikoloji Bölümü

Erken ergenlik vakaları ülkemizde ve tüm dünyada her yıl hızla artmaktadır (Yeşilkaya, 2020). Acaba salgın, zaten kötüye giden bu durumu hızlandırmış olabilir mi?

İtalya'da salgın döneminde yapılan araştırmalar son bir yıl içerisinde kız çocuklarda erken ergenlik vakalarının çokça arttığını göstermiştir (Stagi vd, 2020; Verzani vd, 2021). Stagi ve arkadaşlarının yaptıkları çalışmada son beş yıldaki vakalar karşılaştırılmış; son bir yılda yani salgın süresince hem vaka sayılarında artış olduğu, hem de daha önce tanı alan çocukların seyirlerinde hızlanma olduğu görülmüştür. Araştırmacılar bu artışı tam kapanmaya giden İtalya'da evde kalınan süre boyunca çocukların vücut kitle indeksinin artmasına ve teknolojik aygıt kullanma sürelerinin artmasına bağlamışlardır (Stagi vd., 2020).

Erken ergenlik, ergenlikle ilgili semptomların kızlarda 8 yaşından önce, erkeklerde ise 9 yaşından önce gözlemlenmesidir (Antoniazzi ve Zamboni, 2004). Nedenleri arasında obezite, hormonlu gıdaların tüketimi, plastik ve kokulu temizlik maddelerine maruziyet olduğu düşünülmektedir. Sonuçları ise yetişkinlikte boy kısalığı ve psikososyal sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır (Andıran, 2019).

Ergenlik zaten başlı başına zor bir süreç iken bu değişimi olması gerekenden ve diğer arkadaşlarından epey önce geçiren çocuklarda bu süreci atlama daha da zor olabiliyor. Ergenler için en önemli şey ortama uyum sağlamak ve arkadaşlarından hiçbir yönden ayırt edilmemek olduğu göz önüne alınırsa, yaştlarından hayli erken gelişen çocuklar için bu durum uzun süreli psikolojik sorunlara da yol açabilmektedir. Erken ergenliğe giren kız çocuklarında depresyon bozuklukları ve madde kullanımı riski artarken bu depresif semptomlar yetişkinlikte de devam edebilmektedir (Graber, 2013).

Erken ergenliği bu kadar zor hâle getiren şeylerin başında çocukların görüntüleri ile hareketleri arasındaki fark geliyor. Gelişim erken olunca hareketler ve düşünceler, çocukların gösterdiği yaşla uyumuyor. Yetişkinler ve arkadaşları, bu çocukların kabiliyetleri ve kapasiteleri hakkında hatalı varsayımlarda bulunabiliyorlar. Bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimleri tamamen yaşlarına uygun iken, olduklarından daha büyük görünüyorlar. Bu uyumsuzluğun yaşanılan zorlukların temeli olduğu düşünülüyor (Weir, 2016).

Çocuklarımızın erken ergenlik riskini azaltmak için onları hormonlu ve katkı maddesi içeren gıdalardan korumak, mümkün olduğunca ev yemeği yemelerini sağlamak, fast food ve abur cubur alımlarını azaltmak, obeziteyi önlemek ve spora teşvik etmek, elektronik alet kullanımını denetlemek ve kimyasal maddelere maruz kalma risklerini en aza indirmek gibi önlemler alabiliriz (Andıran, 2019).

Kaynakçaya ulaşmak için [tıklayınız](#).

Sağlıklı Bir Uyku İçin: Uyku Hijyeni Önerileri

Arş. Gör. Dilara Nihal ÇARIKÇI

Psikoloji Bölümü

Sağlıklı bir uyku, günlük hayatta dinç hissetmek için oldukça büyük bir önem taşır. Eğer gece uykunuzu alamadıysanız, gün içerisinde ne kadar kafein tüketmeniz de bu bir gece önceki uykunuzu telafi edemez; aksine o gece alacağınız uykuyu da negatif yönde etkiler (McKay, Wood ve Brantley, 2019). Sağlıklı bir uyku, eğer bu durumu etkileyen bir rahatsızlığınız yoksa uygun uyku alışkanlıkları ile beraber gelir. Uyku hijyeni, uygun uyku alışkanlıklarının bütün halinde sunulduğu bir müdahale programıdır. Sağlıklı bir yaşam tarzının temel dayanaklarından biri olan sağlıklı uyku için, eğer uykuya dalmakta ve uykuda kalmakta zorlanıyorsanız uyku hijyeni önerilerinden faydalanabilirsiniz (McKay, Wood ve Brantley, 2019). Uyku problemlerinin çözümü için ilaç tedavisi veya bilişsel terapinin yanında faydalanabileceğiniz uyku hijyeni önerileri şunlardır:

1 | Uykuluyken Uyumak: Yatakta uyanık olarak çok fazla vakit geçirmek yerine gerçekten uykulu hissettiğinizde uyumaya çalışmak uyku kalitenizi olumlu yönde etkileyecektir.

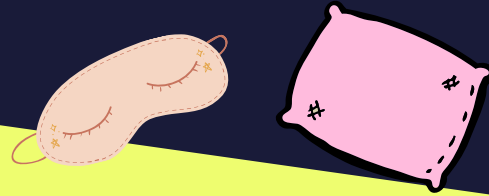
2 | Tekrar Denemek: 20 dakika veya daha uzun bir süre boyunca tekrar uyuymadıysanız kalkıp uykulu hissedene kadar beklemek ve daha sonra tekrar denemek uykuya dalmanızı kolaylaştıracaktır.

3 | Yatak-Uyku İlişkisi: Yatağınızı uyumak dışında başka bir amaçla kullanmamaya özen göstermelisiniz. Böylece vücudunuz yatağı uyku ile ilişkilendirecektir ve uyumak daha kolay olacaktır.

4 | Uyku Âdetleri/Ritüelleri: Vücudunuza uyku zamanı olduğunu hatırlatmak için kendi ritüellerinizi geliştirebilirsiniz. Bazı insanlar yatmadan önce 15 dakika esneme/gevşeme hareketleri yapmayı faydalı bulur.

5 | Saati Kontrol Etmemek: Geceleri sık sık saati kontrol etmek uykunuzu kaçırabilir ve uykusuzluk durumuna ilişkin olumsuz düşüncelerinizi pekiştirebilir.

6 | Doğru Yemek: Sağlıklı ve dengeli bir diyet iyi uyumanıza yardımcı olur. Yatmadan hemen önce ağır bir yemek tüketmek uykunuzu bölebilir.

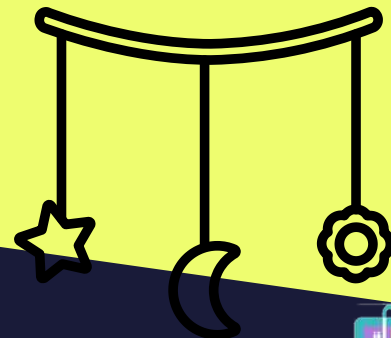
7 | Doğru Mekân: Yatağınızın ve yatak odanızın uyumak için sessiz ve rahat olması önemlidir. Sabahın erken saatlerinde gelen ışığı bloke etmek için perdeleri çekmek, göz maskesi kullanmak ve eğer gürültü varsa kulak tıkaçı takmak iyi bir fikir olabilir.

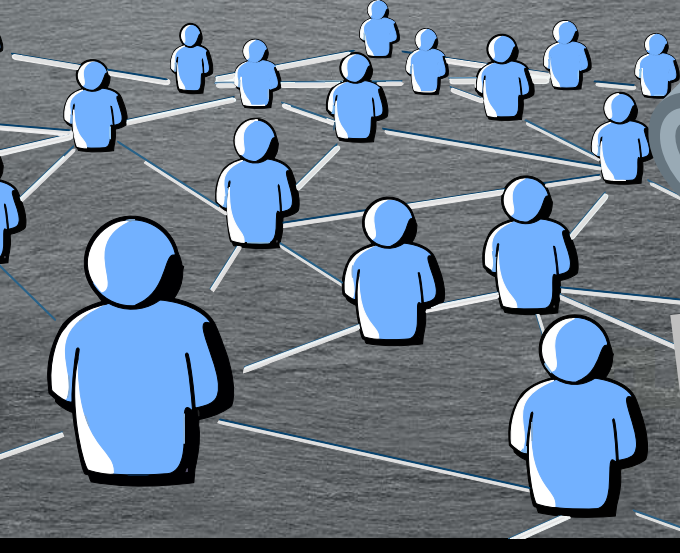

8 | Gündüz Rutinini Aynı Tutmak: Kötü bir gece uykunuz olsa ve uyandıysanız da yorgun hissetseniz de gün içindeki aktivitelerinizi planladığınız şekilde yapmak uyku kalitesi açısından faydalı olacaktır.

Kaynakça için [tıklayınız.](#)

SOSYAL YETİMLER

Dr. Öğr. Üyesi Nazar BAL
Sosyoloji Bölümü

Bireyin sosyalleştiği ilk yer ailedir. Aile, toplumsal düzenin sağlanmasında ve çocuğun kimlik gelişiminde önemli bir role sahiptir. Ailenin işlevleri arasında çocukların bakım ve güvenliğini sağlama; onlara normları, değerleri ve kültürü aktarma, sıcak ve şefkatli bir ortam sağlama yer almaktadır.

Savaşlar, işgaller, kazalar, salgın hastalıklar, doğal afetler, aile içi şiddet, ekonomik sorunlar ve bunlardan kaynaklı göç hareketleri dünyadaki yetim ve kimsesiz çocuk sayısının günden güne artmasına neden olmaktadır. Yetim Vakfı'nın hazırladığı Dünya Yetim Raporu'na göre 2020 yılında dünyadaki yetim ve öksüz çocuk sayısının resmî rakamlara göre 200, gayriresmî rakamlara göre ise 400 milyonu geçtiği açıklandı.

Biyolojik yetimlikten (çocuğun ebeveyn kaybı yaşaması) ve kayıp çocuklardan farklı bir yetimlik türü "sosyal yetimlik"tir. Sosyal yetimlik (İnsamer, 2019), "anne ve babası ya da en az bir ebeveyni hayatta olmasına rağmen, bu ebeveynlerin çocuklarına karşı ebeveynlik vazifelerini yerine getirmemesi" ve bu vazifelerin "ihmal edilmesi" durumudur. Toplumsal bir varlık olan çocuk; ailenin sevgi ve şefkatinden, temel ihtiyaçlarının karşılanmasından yoksun olursa psikolojik, sosyal ve fiziksel sorunlar yaşayabilmektedir. İstismar edilme (misyonerlik faaliyetleri, dilenci ve organ mafyası), madde bağımlılığı, çocuk evliliği, çocuk askerliği, zorla evlatlık verilme, suça itilme durumları, öfke ve saldırganlık, özgüven eksikliği, değersizlik duygusu ve sosyal uyumsuzluk yetim çocukların yaşadıkları sorunlar arasında sayılabilir.

Mübeccel Kiray (1964), toplumda meydana gelen değişimlerin toplumsal çözümlere neden olmaması için "tampon mekanizma" kavramını ortaya atmıştır. Günümüzde Yetim Vakfı, Türkiye Diyanet Vakfı, İHH İnsani Yardım Vakfı gibi pek çok kuruluş tampon kurum görevi üstlenmektedir. "Yetim Sponsorluk Destek Sistemi" ile yetimlerin eğitim, güvenlik, sağlık, gıda ve kıyafet ihtiyaçlarının karşılanması, yetimlere psikolojik destek sağlanması gibi hizmetler yürütülüp kampanyalar düzenlenmekte, bağış toplanmakta ve toplumda farkındalık oluşturmak için "Yetim Dayanışma Günleri" gibi projeler gerçekleştirilmektedir. Aynı zamanda yetimhanelerin kurulması için de çalışmalar yapılmaktadır.

Sebeplerinin ve sonuçlarının ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik etkisi düşünüldüğünde toplumun her kesimini ilgilendirdiği görülen sosyal yetimlik konusunun bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması gerekmektedir. Bu çocukların sağlıklı ortamlarda yetişmeleri ve iyi eğitim almaları, ülke kalkınmasına ve refah seviyesinin yükselmesine katkı sağlayacaktır.

Kaynakçaya ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Yeni Tatil Konsepti: Workation

Arş. Gör. Dr. Öznur ÇETİNKAYA Turizm Rehberliği Bölümü

2019 yılının son ayında patlak veren COVID-19 salgını ile birlikte evden çalışma oranları önemli ölçüde artış göstermiş, Eurofound'un 2020 yılı araştırmasına göre Avrupa'da her 10 çalışandan 4'ü bu çalışma şekline adapte olmuştur. Evden çalışma; iş ve özel yaşam alanlarının birbiri içine geçmesine, iki alan arasındaki sınırın bulanık hâle gelmesine neden olmuştur. İş ve özel yaşamın bu denli kaynaşması bazı açılarından çalışanları zorlarken bazı açılarından olumlu sonuçlar doğurmuştur. Esnek çalışma şekli, esnek çalışma saatleri, kıyafet ve dış görünüş stresinin olmaması çalışanları rahatlatırken ev ortamının rahatlığıyla veya evin, özel yaşamın gerekliliklerini yerine getirme kaygısıyla iş stresinin birleşimi çalışanları zorlamıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü, salgın ortamında ve sonrasında uzaktan çalışma konusunu uygulama kılavuzu hazırlayarak irdemiştir; bu çalışma şeklinin dijitalleşme ve gelişen iletişim - bulut teknolojileri sayesinde salgın sonrasında da devam edebileceği öngörüsünü paylaşmıştır. Bu koşullar çerçevesinde çalışanlar işlerini her yere taşıyabilmeye ve her ortamda çalışabilmeye adapte olmaya başlamışlardır. Bu adaptasyon süreci, iş ve tatil kavramlarının bir arada yürütülmesini açıklayan "workation" kavramının doğmasına neden olmuştur.

Workation, "work" (iş) ve "vacation" (tatil) kelimelerinin birleşiminden meydana gelmektedir ve uzaktan çalışma modeliyle çalışan bireylerin hem tatil yapmaları hem de iş gerekliliklerini yerine getirmeleridir. Böylece çalışanlar yıllık izinlerini kullanmadan ve istedikleri sürede, istedikleri yerde tatillerini yapıp çalışabilmektedir. Workation sayesinde aile veya arkadaşlarla tatil zamanını uygun hâle getirme zorluğu ortadan kalkmış ve uzak bölgelerdeki akrabaları / yakınları görme fırsatı artmıştır. Ancak workation kavramıyla uyum sağlamak için iş gereklilikleri unutulmamalı, görevler aksatılmamalıdır. Bunun için gün içerisindeki planlama iş çerçevesinde yapılmalı, iş gereklilikleri yerine getirildikten sonra rahatlatma ve tatil vakti oluşturulmalıdır. Ayrıca gidilecek olan tatil bölgesinin workation'a uygun olması önemlidir. Bu noktada internet ve elektrik altyapısı sorunsuz olmalı, gerektiğinde sessiz alanlar sağlanabilmelidir. Workation süresince çalışanların profesyonel kalması, iş arkadaşları ve üstleriyle bu yönde iletişim kurması önemlidir. Yapılacak toplantılarda ve görüşmelerde kullanılmak üzere bir masa ve uygun bir çalışma köşesi hazırlanması odaklanma açısından yararlı olacaktır. İşleri zamanında yetiştirmek, mental ve fiziksel olarak workation'a uygun olmak için bir rutin oluşturulması gerekmektedir. Uyuyakalmamak ve yorgun olmamak için oluşturulan rutinde öncelik iş alanına verilmelidir.

Yaşanan pandeminin hayatımıza kattığı workation kavramı ile daha uzun süre tatil yapmak mümkün hâle gelmiştir. "Tebdilimekânda ferahlık vardır." atasözünden ilhamla, yeni mekânlarda farklı bakış açılarıyla yeni proje fikirleri oluşturmak mümkündür. 2021 yılında bu tarz tatillerin ve çalışma şekillerinin daha çok deneyimleneceği ve değişen dünya düzeninde bu eğilimin artarak devam edeceği öngörülmektedir.

Sosyalleşme Zamanı

Arş. Gör. Zeynep ÖZCAN
Reklamcılık Bölümü

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığının ve Google Arts & Culture'ın hizmete sunduğu, evlerimizden ziyaret edebileceğimiz müzelerden bu ay sizler için İzmir'deki Efes Müzesi, Denizli'deki Laodikeia Örenyeri ve Fransa'daki Eyfel Kulesi'ni seçtik. Detaylı bilgi ve diğer [sanal müzeler için tıklayınız.](#)

EFES MÜZESİ – İZMİR

İçerisinde Artemis, Priapos, Mısırlı Rahip, İsis gibi heykellerin yer aldığı Efes Müzesi'nde eski Türk kasabalarındaki ticarete ve el sanatlarına ilişkin sergiler de yer almaktadır. Ayrıca Antik Çağ'dan başlayıp Osmanlı Dönemi'ni de kapsayan çeşitli altın, gümüş, bakır sikkeler ve takılar da mevcuttur. Müzeyi deneyimlemek için [tıklayınız.](#)

LAODIKEIA ÖRENYERİ – DENİZLİ

MÖ. 5500'den itibaren kent yerleşiminin başladığı ve MS. 7. yüzyılda yaşanan büyük depreme kadar da söz konusu yerleşimin devam ettiği bilinen Laodikeia Örenyeri'nde stadyum, ana cadde ve ara sokaklar; kilise gibi çeşitli yapılar bulunmaktadır. Ziyaret etmek için [tıklayınız.](#)

EYFEL KULESİ – FRANSA

Gustave Eiffel tarafından inşa edilen Eyfel Kulesi'nin yapımı 2 yıl 2 ay 5 günde tamamlanmıştır. Yılda yaklaşık 7 milyon ziyaretçi ağırlayan anıt evinizden ziyaret etmek için [tıklayınız.](#)

Etkinlik İstanbul

Bu ayki sayımızda sizler için İstanbul'daki etkinliklerden İstanbul Havalimanı Müzesi, İstanbul Oyuncak Müzesi ve Panorama 1453 Tarih Müzesi'ni seçtik.

İSTANBUL HAVALİMANI MÜZESİ

Dünyadaki en büyük havalimanı müzesi olan İstanbul Havalimanı Müzesi'nde "Türkiye'nin Hazinesi: Tahtın Yüzleri" sergisi mevcuttur. Müzede tarih öncesi dönemlerden başlayıp Hitit, Lidya, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti dönemlerinden pek çok eser yer almaktadır. Ziyaret etmek için [tıklayınız](#).

İSTANBUL OYUNCAK MÜZESİ

Şair ve yazar Sunay Akın tarafından kurulan müzede 40'tan fazla ülkedeki antikacılardan ve açık artırmalardan satın alınan oyuncaklar sergilenmektedir. Erişim için [tıklayınız](#).

PANORAMA 1453 TARİH MÜZESİ

2009 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından açılan Panorama 1453 Tarih Müzesi dünyanın ilk tam panoramik müzesidir. İstanbul'un fethini panoramik müzede deneyimlemek için [tıklayınız](#).

İstanbul'da Mayıs...

COVID-19 salgını nedeniyle evlerimizden çıkamadığımız şu günlerde Mayıs ayında İstanbul'da gerçekleştirilecek çevrim içi etkinlikleri sizler için derledik. Etkinlik listesinin tamamına ve detaylar için kaynaklara [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Etkinlik Türü	Etkinlik Adı	Tarih	Yer
Atölye & Eğitim	Yazarlık Atölyesi	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim içi
	"Bensu Orhunöz ile Role Hazırlık Atölyesi"	20.03.2021-30.09.2021	Çevrim içi
Konser	Mark Eliyahu on Demand	17.01.2021-15.01.2022	Çevrim içi
	Istanbul Night Flight 2021	24.04.2021-30.11.2021	Çevrim içi
Film Gösterimi	"Asla Yalnız"	15.04.2021-25.04.2021	Çevrim içi
	"Evde Tek Başına Online Kısa Film Seçkisi"	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim içi
Sergi	"İmkansız Eve Dönüş"	06.04.2021-08.08.2021	Pera Müzesi
	"Tutunmak"	08.04.2021-08.05.2021	Çevrim içi
Tiyatro	10 Klasik Eserden 10 Tirat / Carlo Goldoni - İki Efendinin Uşağı	11.04.2021-30.09.2021	Çevrim içi
	Kutlama	26.03.2021-30.09.2021	Çevrim içi
Söyleşi & Seminer	Dinleti	01.04.2021-31.12.2021	Çevrim içi
	"Çağdaş Türk Tiyatrosu"	14.03.2021-02.05.2021	Çevrim içi
Performans	Bolşoy Tiyatrosu Gösterileri	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim içi
	Cirque du Soleil	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim içi

Sokak Lezzetleri Serisi

BOZACILARIN KRALI: VEFA BOZACISI

ARŞ. GÖR. DİLEK EROL
YENİ MEDYA VE İLETİŞİM BÖLÜMÜ

Boza; darı, mısır ya da bulgurdan yapılan bir içecek. Türk kültürüne ait bilinen en eski içeceklerden biri... Bugün, geçmişte Osmanlı'nın hüküm sürdüğü geniş bir coğrafyada ve Orta Asya'nın bazı kesimlerinde bilinmektedir. Yapıldığı bölgenin üretim şartlarına göre mısır, darı, arpa, çavdar veya buğday gibi tahıl ürünleri kullanılarak üretilebilmektedir. Kış mevsiminde ve ramazanda tüketimi tercih edilen boza, bozacılar tarafından sokaklarda veya dükkânlarda satılır.

8000 – 9000 yıl öncesine giden tarihiyle Türklerin yaşadığı bölgelerde yaygın olan bu içecek tüccarlar aracılığıyla Akdeniz havzası, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'nun bazı bölgelerine kadar yayılmıştır. Darı irmiği, su ve şeker ile üretilen bu fermente içeceğin vitamin ve besleyici değeri oldukça yüksektir. 14. Yüzyılda Arap gezgin İbn-i Batuta ve 17. Yüzyılda Evliya Çelebi bozadan bahseder. Evliya Çelebi 17. Yüzyılda İstanbul'da 300 civarında bozahane ve buralarda çalışan 1100 kişi olduğundan bahseder.

19. yüzyılda boza üretimi Hacı Sadık Bey'in Kosova, Prizren'den İstanbul'a gelmesi ve meşhur Vefa Bozacısı'nın üretimine başlamasıyla kurumsal bir kimlik kazanır. Vefa Bozacısı, web sitesinde tarihçeleri şöyle anlatılıyor:

"Hacı Sadık Bey (büyükbabamız), 1870 yılında Kosova Prizren'den İstanbul'a gelir. O yıllarda bozanın sulu kıvamlı, esmer renkli ve ekşi lezzetli biçimde, şehir halkından 200'e varan esnaf tarafından yapıp satıldığını görür. O dönemde farklı bir yöntem dener ve bugünkü haliyle yani koyu kıvamlı, açık sarı renkli henüz yeni mayalanma kabarcıklarının oluştuğu andaki çok hafif ekşimsi lezzeti, bu markanın ilk imzası olur. Evinin altında kendi imkânları ile ürettiği bozasını, altı yıl boyunca kış geceleri saray ve çevresinde, omuzunda taşıdığı bakır güğümlerle dolaştırarak tanıtır. Her köşe başında sabırsızlıkla beklenen Hacı Sadık Bey, artan talep karşısında cesaretlenir. Zamanın saraylı, aristokrat aileleri ile bürokratlarının oturduğu İstanbul'un en mutena semtlerinden biri olan Vefa'da, 1876 yılının Eylül ayında boza ürününün dünyadaki ilk resmi ticarethanesini açar. Vefa semtinde açılan bozacının adı "Vefa Bozacısı" olarak belirlenir ve bu ata içeceği ürüne hem bir standart getirilir hem de bir meslek haline gelerek nesiller boyu devamlılığı sağlar. Hacı Sadık Bey, çok fazla ilgi gören bu özel Türk içeceğinin kıvam ve lezzetini koruyabilmek için yıllar boyu bizzat kendisi üretir. Daha sonraki yıllarda, oğlu İsmail Hakkı Vefa'yı da yanına alarak Vefa Bozacısı üretimine beraber devam ederler. Hacı Sadık Bey'le başlayan, bugün de 4'üncü nesil aile fertleriyle devam eden boza üretimi, Türk standartları ve geleneksel damak tadı korunarak devam etmektedir."

Genellikle bir avuç leblebi ile tüketilen bir bardak boza, kış günlerinde sokaklarda gezen bozacılar tarafından yaygın olarak satılmaktaydı ancak bu uygulama 2000'lerin başından bu yana çok azalmıştır. Peki, bu meşhur lezzete ve Türk kültürüne has içeceğe nasıl ulaşabilirsiniz? En kolay yolu, Fatih ilçesine gidip Bozdoğan Kemerinin hemen yanında bulunan Reşat Nuri Güntekin Sahnesi'nin bulunduğu sokağa girmeniz. Biraz yürüdüğünüzde meşhur Vefa Bozacısı solunuzda kalacak.

Çin'in Benimle Tangosu

Arş. Gör. Hakan KURT Ekonomi ve Finans Bölümü

Tohumlarını tüm üniversite çalışmalarım boyunca ektiğim, sıkı çalışmamın meyvelerini toplama zamanının geldiği bir noktadayım hayatın. Anadolu Üniversitesindeki son senemdi. Yüksek bir not ortalamasının yanı sıra üniversitelerin gerçekten önem verdiği sınavlardan da yüksek puanlar alarak lisansüstü eğitimim için bir üniversite bulmak amacıyla yola düştüm. İşte tam da bu noktada Çin benim denklemime dâhil oldu. Üniversite araştırmasına koyulduğum bir dönem sonrasında yolum Pekin'de bulunan bir üniversite ile keşişti. Bu üniversiteye tam burslu olarak kabul edildim. 2017 senesiydi -üniversite maceramın sona erdiği sene- mezun oldum ve beni Moskova üzerinden Pekin'e götürecek olan uçağa atladım. Aman ya Rabbi! Direkt uçuşa maddiyat elvermedi 😊.

Daha önce dış dünya ile etkileşimim olmuştu. 2013 yılının yazında bir sosyal sorumluluk projesi için Ukrayna'ya seyahat etmişim. Ukrayna benim için bir dönüm noktası olmuştu. Burası dış dünyaya fazla etkileşimi olmamış bir bireyin zorluklar yaşayabileceği bir ülkeye benziyordu. Sosyal kaygı üzerimdeki baskısını arttırmıştı. Soru sorarken ve cevap verirken mahcubiyet yaşamaktan korkar olmuştum. Ne de olsa yanında sevimli bir bülbül kesildiğim arkadaş canlısı Türk hocamın orta şeker seviyedeki İngilizce kursu değildi burası. Neyse ki bunun üstesinden gelmeyi başardım ve dilimin bağlarını öylesine çözdüm ki oradan ayrılırken proje arkadaşlarımın gözleri yaşarmıştı.

Güzel günlerdi.

Yine de Çin benim için kocaman bir bilinmeyendi. Uçak Pekin Başkent Uluslararası Havalimanı'na 5 Eylül 2017 tarihinde iniş yaptı. Kendimi havalimanının dışına nefes almak için attığımda birden kendi kendime: "İşte bu adamım!" dedim. Önceden beni havalimanından alması hususunda iletişime geçtiğim Pakistanlı arkadaşım havalimanı girişinde beni fark etti ve birlikte taksiye atlayıp hızlıca üniversitenin yolunu tuttuk. İşte, Çin maceram böyle başladı.

İlk birkaç ay boyunca yaşadığım yerleşme süreci çetin geçti. Her ihtiyacını karşılayan annesinden mahrum bırakılmış, yeni doğmuş bir bebek gibiydim. Çince bilmemek ve yalnızca İngilizce iletişim kurabilmek beni zaman zaman zorladı. Örneğin kendimi İngilizceye sağır, günâhsız Pekinlilere derdimi anlatmak için çaba sarf ederken buluyordum 😊. Sanki ben onların en sevdikleri komik televizyon programıydım; ne zaman rast gelseler gülmekten kırılıyorlardı 😊.

Google Çeviri uygulamasına erişimi olan bir yabancı olarak pazardan sebze ve meyve almaya çalışırken, metro istasyonları arasında git gelden kaybolmuş adres ararken ya da taze demlenmiş bir fincan kahve almaya çalışırken -ki bu bilen herkesin kabul edeceği gibi biraz lüks- bile Çinlileri eğlendiriyordum.

Üstelik bunu yaparken bir kuruş bile karşılık beklemiyordum 😊. Şimdi hatırlıyorum da, üniversitemizin yakınlarında Çin'in Sichuan yöresinden bazı lezzetler sunan ve genelde yorucu bir mesainin ardından işçilerin uğrayıp geleneksel Çin etli "noodle"ını mideye indirdikleri restoranda neredeyse meşhur olmuşum. Kırık dökük Çincemden dolayı restorana genelde Avustralya Çinlisi arkadaşım Charlie ile birlikte giderdim. Sadece Charlie'yle içeriye girip selam vermem bile yemek yiyenleri kahkahaya boğmaya yetiyordu. Sanki uzaylının biri uzay gemisinden oraya inmiş ve onlara merhaba demiş gibiydi 😊. Lakap bile edindim: "Tü'ërqi". Çince Türk anlamına gelir. Gel zaman git zaman kendi çevremi oluşturdum ve etkileşimde bulunduğum bazı Çinlileri daha fazla şaşırtmayacak kadar Çince kelime öğrendim: "Ni hao" (Türkçeye selamünaleyküm olarak çevrilebilir). Bu kelime Çinliler arasında kalpleri en çok fetheden kelime idi.

Sonrasında çiçek misali tomurcuklandım. Dünyanın her kesiminden insanla sıkı ilişkiler kurmak bana daha rahat hareket etme olanağı sağladı. Çin'in samimi ve açık görüşlü olan her yabancıya sunduğu birçok lezzeti tattım. Aralarında beni mimarisi ve cana yakın insanlarıyla oldukça etkileyen Tianjin'in de olduğu muhteşem şehirler gördüm. Sınırları aşan mutfaklarından çeşitli lezzetler tattım. Suriye'den Bahama Adaları'na, bana arkadaşlık kavramını yeniden sorgulatan arkadaşlıklar kurdum. Hepsinden öte, Çin hakkında bilmediğim pek çok şey öğrendim.

Beni ilk günden hayrete düşüren sorularım vardı. Mesela nasıl oldu da Şenzen gibi bir balıkçı kasabasını Çin'in Silikon Vadisi'ne dönüştürmeyi başarabildiler? Nasıl olur da ekonomik büyümeyi belirli seviyede tutmayı başardılar? Acaba dünyanın geri kalanı için ne düşünüyorlar? Nasıl olur da bunca insan o kısıtlı alanlarda, özellikle Pekin gibi megakentlerde yaşam mücadelesi verir? Ve daha nice... Cevaplarımı buldum.

Neticede tecrübemi tek bir cümle ile özetlemem istenirse böyle bir tecrübenin herhangi bir emtia ile satın alınamayacak olduğunu söyledim. Tavsiyem şu: Çok düşünme, toplan ve yola koyul.

-Tsinghua Üniversitesi,
Pekin. Ortamımızdaki güzel
insan: Alvin Elliot Roth,
2012 Nobel Ekonomi
Ödülü sahibi. Onun
yanında Erpanjan Yasen,
kadim dostum.

HELLO

HELLO

ПРИВЕТ

OLA

ALOHA

BUNA

ERASMUS+ GÜNCESESİ

ALMANYA'DA BİR GELİŞİM'Lİ

John Oludamilola Sekunmade
Ekonomi ve Finans Bölümü

Benim Erasmus Öğrenci Değişim Programı tecrübem muhteşem olduğu kadar macera da doluydu.

Bütün süreç İstanbul Gelişim Üniversitesi tarafından koordine edilen İngilizce Dil Yeterlilik Sınavı ile başladı. Bir sonraki aşamaya geçen isimler belirlendikten sonra İstanbul Gelişim Üniversitesi Erasmus Biriminin çalışanlarının yönlendirmeleri üzerine diğer aşamalara devam ettim.

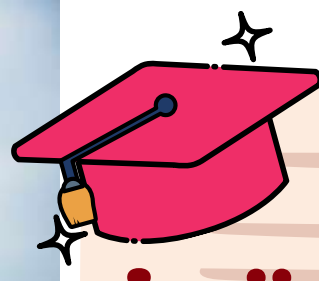
Bu aşama Erasmus Birimi tarafından yürütülen aday gösterme aşamasıydı. Bu sırada Almanya'da öğrenim göreceğim okul tarafından kabul edildim ve okulun üniversite portalına yüklemem gereken evraklar hakkında bilgilendirildim.

Sonraki aşamada, kabul sürecimin bir parçası olarak gideceğim okul tarafından İstanbul'daki Almanya Konsolosluğundan vize alabilmek için gerekli olan kabul mektubu ve davet mektubu tarafıma gönderildi.

En son aşama İstanbul Gelişim Üniversitesi Erasmus Birimi ile belgeler imzaladığım ayrılış aşaması idi. Doğrusunu söylemek gerekirse, sürecin her aşamasında İstanbul Gelişim Üniversitesi Erasmus Birimi gayet yardımsever ve becerikliydi. Yaşanılan bu sürecin titiz bir hazırlık gerektirdiğini başvurmayı düşünen öğrenci arkadaşlarıma hatırlatmak isterim. Bu noktada kararlı olmak kendilerine yarar sağlayacaktır.

Son olarak imkânı olan her öğrencinin bu programı deneyimlemesini tavsiye ederim. Bu program sayesinde hem akademik olarak gelişim sağlayacak, hem de dünyayı farklı perspektiflerden görüp hayatınıza devam ettikçe sizin için yararlı olacak farklı fikir ve bilgileri elde edebileceksiniz.

İGÜ-MEZUN

Çiğsel YALÇIN Ekonomi ve Finans Bölümü - 2019 Mezunu

Merhaba, ben Çiğsel Yalçın.
2019 yılında İstanbul Gelişim Üniversitesi Ekonomi ve Finans Bölümünden mezun oldum.

Bölümle ilgili güzel etkinliklere üniversitemiz sayesinde katılım sağladım. Eğitim hayatım boyunca tüm ders aldığım akademisyenlerimizden destek gördüm. Bu anlamda üzerimde emeği olan bütün akademisyenlerimize sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Üniversite hayatım boyunca başarılı bir öğrenim hayatı sunmasının yanında, insanı araştırma yapmaya ve daha da öğrenmeye teşvik eden bir yapı gördüm.

Bir konuda yardım istediğinizde ve çabanız görüldüğünde daha da destek veren hocalarımızın mevcut olduğu bir üniversitedir. Kaliteli eğitim imkanları ile daha bilinçli ve daha bilgili olarak şu an mesleğimi severek icra ediyorum. Hayalimdeki banka işime kavuştum. Her türlü desteğin ve imkânın sağlandığı İstanbul Gelişim Üniversitesi'ne teşekkürlerimi tekrardan iletiyorum.

Saygı ve sevgilerimle,
Çiğsel Yalçın

#igüitirafediyor

İstanbul Gelişim Üniversitesi
@iguitirafetmekt

Ders Eve Kadar Geldi Ben Hala Geç
Kalıyorum 😊

vizeler yaklaşıyor ve benim tek
bildiğim şey okuduğum bölüm
@iguitirafetmekt

Masanın başına ders çalışmak
için oturunca; kendimi duracell
reklamındaki dandik pil gibi
hissediyorum.
O kadar hızlı enerjim bitiyor 🤖
#iguitirafetmekte

vizelere az kaldı, bakalım nerde
kalmışım / hiç başlamamışım
@iguitirafetmekt

#igü'yeözlem

Biz daha okulumuzu bile
göremezken insanların tatil hazırlığı
yapması...Yorma be yurdum insanı

@iguitirafetmekt

Üniversiteleri açın artık öleceksek de
ilim yolunda ölelim.. 🤖 😊

AKADEMİSYENLERDEN HABERLER YAYINLARIMIZ

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Türk'ün,

- "The Role Of Employer Brand Practices In Human Resources Management In Job Applications On Company Preference" başlıklı makalesi **International Journal Of Business Ecosystem And Strategy**'de yayımlandı.
- "Evaluation Of The Impact and Importance of Information Sharing in The Aviation Sector With Two Different Qualitative Analysis" başlıklı makalesi **Research Journal of Business and Management**'de yayımlandı.

Doç. Dr. Alireza Arshadi Khamseh'in "A Time-Dependent Sustainable-Flexible Supplier Selection Considering Uncertainty and TODIM Method in Iranian Dairy Industries" başlıklı makalesi, **Global Journal of Flexible Systems Management**'de yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Andrew Adewale Alola'nın;

- "Environmental implication of coal and oil energy utilization in Turkey: is the EKC hypothesis related to energy?" başlıklı makalesi, **Management Of Environmental Quality**'de yayımlandı.
- "A two-stage data envelopment analysis of efficiency of social-ecological systems: Inference from the sub-Saharan African countries" başlıklı makalesi, **Ecological Indicators**'da yayımlandı.
- "Domestic material consumption and greenhouse gas emissions in the EU-28 countries: Implications for environmental sustainability targets" başlıklı makalesi, **Sustainable Development**'da yayımlandı.

Prof. Dr. Anton Abdulbasah Kamil'in,

- "COVID-19 Disease and Interferon-gamma: Has it a Protective Impact on Mortality?" başlıklı makalesi, **Erciyes Medical Journal**'de yayımlandı.
- "Water Treatment Installation Based Chrome Content Analysis in Indonesian Leather Tanning Industry" başlıklı makalesi, **Pollution Research**'de yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Edmund Ntom Udemba'nın,

- "Nexus of ecological footprint and foreign direct investment pattern in carbon neutrality: new insight for United Arab Emirates (UAE)" başlıklı makalesi, **Environmental Science and Pollution Research**'te yayımlandı.
- "Pakistan Ecological Footprint and Major Driving Forces, Could Foreign Direct Investment and Agriculture Be Among?" başlıklı makalesi, **Environmental Footprints and Eco-Design of Products and Processes**'de yayımlandı.
- "Ascertainment of Ecological Footprint and Environmental Kuznets in China" başlıklı makalesi, **Environmental Footprints and Eco-Design of Products and Processes**'de yayımlandı.

Araştırma Görevlisi Ercan Tugay Akı'nın "Dialectics of Place and Space in Forster's A Passage to India: A Lacanian Reading." başlıklı makalesi **IDEAS: Journal of English Literary Studies**'de yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun'un;

- "Trade openness, FDI, and income inequality: Evidence from sub-Saharan Africa" başlıklı makalesi, **African Development Review**'de yayımlandı.
- "Environmental degradation, energy consumption and sustainable development: Accounting for the role of economic complexities with evidence from World Bank income clusters" başlıklı makalesi, **Business Strategy and The Environment**'te yayımlandı.
- "An investigation into the anthropogenic effect of biomass energy utilization and economic sustainability on environmental degradation in E7 economies" başlıklı makalesi, **Biofuels, Bioproducts and Biorefining**'de yayımlandı.
- "Renewables as a pathway to environmental sustainability targets in the era of trade liberalization: empirical evidence from Turkey and the Caspian countries" başlıklı makalesi, **Environmental Science and Pollution Research**'te yayımlandı.

YAYINLARIMIZ

Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun'un;

- "Democracy and deforestation: The role of spillover effects" başlıklı makalesi, **Forest Policy and Economics**'te yayımlandı.
- "Telehealth as a panacea amidst global pandemic (COVID-19) in Africa" başlıklı makalesi, **Duzce Medical Journal**'da yayımlandı.

Araştırma Görevlisi Merve Boyacı Yıldırım'ın "Nedene Dayalı Pazarlamada Marka-Sivil Toplum Kuruluşu İşbirliği: HAYTAP Örneği" başlıklı makalesi, **Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun ve Dr. Öğr. Üyesi Andrew Adewale Alola'nın "Roadmap for climate alliance economies to vision 2030: retrospect and lessons" başlıklı makalesi, **Environmental Science and Pollution Research**'te yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi. Mustafa Aslan'ın;

- "Bireysel İnanç Düzeyiyle Örgütsel İnanç İklimi Algısı Arasındaki İlişkinin Çevresel Faktörler Bağlamında Araştırılmasına Yönelik Bir Ölçek Geliştirilmesi" başlıklı makalesi, **Akademik Hassasiyetler**'de yayımlandı.
- "Yöneticinin Algılanan Entelektüel Yetkinliklerinin, Y-Kuşağının Görev Performansına Etkisinde Ekstra Rol Davranışının Aracılık Etkisi" başlıklı makalesi **Journal of Life Economics**'de yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Gizem Uzun ve Dr. Öğr. Üyesi Andrew Adewale Alola'nın "An examination of the pass-through of disaggregated energy prices to real house price: Evidence from the United States" başlıklı makalesi, **Journal of Public Affairs**'te yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Hakan Yıldırım'ın "Piyasaları Resmetmek" isimli kitabı **Himalaya Yayınevi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Serhat Ergün'ün "Psychiatric morbidity of patients with keratoconus: A cross-sectional study" başlıklı makalesi, **Journal of Psychosomatic Research**'te yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Hiba Ghanem'in "Spatial profanation of lebanese sectarianism: al-nur square and the 17 October 2019 protests" başlıklı makalesi, **Journal for Cultural Research**'te yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Lukman Ayinde Olorogun'un "The nexus between FDI inflows and economic development in Ghana: empirical analysis from ARDL model" başlıklı makalesi, **Journal for Global Business Advancement**'de yayımlandı.

ATAMA-YÜKSELME

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcılığı görevine Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü öğretim üyesi **Dr. Yahya Can DURA** atanmıştır.

ARAMIZA KATILANLAR

Dr. Öğr. Reyhan ÖZEŞ ÖZGÜR fakültemiz Gümrük İşletme Bölümünde göreve başlamıştır.

Dünya üniversiteleri 'Etki Güçlerine' göre sıralandı, İGÜ Kaliteli Eğitim'de 24'üncü sıraya yerleşti.

OVERALL RANKING	NO POVERTY	ZERO HUNGER	GOOD HEALTH AND WELL-BEING	QUALITY EDUCATION	GENDER EQUALITY	CLEAN WATER AND SANITATION	AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY	DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH
INDUSTRY INNOVATION AND INFRASTRUCTURE	REDUCED INEQUALITIES	SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	CLIMATE ACTION	LIFE BELOW WATER	LIFE ON LAND	PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS	PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

İlgili videoyu izlemek için [tıklayınız](#).

KÜNYE

İKTİSADİ İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ

Prof. Dr. Kürşat YALÇINER
İİSBF Dekanı

Doç. Dr. Mustafa ULUÇAKAR
Dr. Öğr. Üyesi Yeşim KOÇYİĞİT
İİSBF Dekan Yardımcısı

Koordinatör
Arş. Gör. Merve BOYACI YILDIRIM

İçerik Editörü
Arş. Gör. Aydan ÜNLÜKAYA
Arş. Gör. Bilge İPEK
Arş. Gör. Ceren DEMİR

Çeviri Koordinatörü
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AKMAN KAPLAN
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba BAŞ
Arş. Gör. Dilek EROL
Arş. Gör. Remzi SOYTÜRK

Grafik Tasarım
Arş. Gör. Merve BOYACI YILDIRIM
Arş. Gör. Zeynep ÖZCAN

Redaksiyon
Arş. Gör. Kemal ÇINKO

SosyoCom